

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
EDICIÓ DIÀRIA
Barcelona: 9 7/8
Península Ibèrica: 7 1/2
Amèrica Llatina: 7 1/2
Reste del món: 8 1/2

LA PUBLICITAT

ANY XLVII.—NUM. 15.882.—PREU: 10 CENTIMS
BARCELONA, DIVENDRES, 13 DE FEBRER DE 1925

Comuniquen de Girona a "La Noche" que s'han registrat en aquesta darrera setmana alguns casos de ràbia.
Cal preservar-se d'aquest flacell.

AMON TURRO

Entre les joves generacions intel·lectuals de Catalunya, el de Ramon Turró és pronunciat amb afecte i amb respecte. Qui acusa la Catalunya noucentista d'ésser injusta o desdada amb els homes de les generacions anteriors, troben unamentiment en la veneració i en l'admiració sincera que per Ramon Turró senten avui els nostres literats, artistes i intel·lectuals. No sols la selecció intel·lectual de la Catalunya dels següents fa justícia a aquest català eminentíssim, sinó que li més justícia que la generació dels seus contemporanis, dins qual les rancúnies de persones i les gelosies de professió queren de vegades emboirar el nom i la glòria de l'autor dels "Els dies de Ramon Turró".

Per sort, l'obra d'En Turró queda escrita en llibres i en articles. Els seus estudis biològics i filosòfics li han fet guanyar una merecida anomenada de gran biòleg i de preclar filòsof, i el damunt del clogeogràfic reduït de Catalunya, aques-anomenada s'ha estès a tots els països d'alta cultura on han publicat i coneguts. Al costat de la seva feina quotidiana de laboratori, ell hi ha posat la feina de pensador i d'escriptor. I la reverència contra les passades escomeses injustes està la màxima dels seus treballs i en l'interès admiratiu que han rebut.

La publicació a la "Revista de Catalunya" dels seus treballs sobre coses d'art i de ciència, ha renovat, confirmat i entuat el judici altament favorable del nostre públic intel·lectual respecte a Ramon Turró. Mentre hi ha homes que, enmig d'accessos d'una trista epilepsia espiritual, es dediquen a una sistemàtica agressió contra totes les valors del nostre país, una alegria compensadora la unanimitat amb què el nostre món intel·lectual proclama l'excel·lència científica de Turró, ara que aquest català il·lustre ha arribat, en el camí de vida, a l'etapa tardor. Septuagenari, portant damunt del cap els anys, Turró continua, amb una voluntat admirable, els seus treballs de laboratori i els seus estudis d'esperació, més fort que la vellesa, més fort que la malaltia, més que totes les forces de descoratjament que actuen entre altres.

Hem escoltat amb vivíssima complaença les lloances que estés dies han estat dirigides a Ramon Turró pels seus "Els dies". Nosaltres considerem Catalunya com una comunitat d'esperits posseïdora d'un comú patrimoni de cultura. Així, la afirmació d'una valor consagrada i tota aparició d'una nova entre nosaltres, ens produeixen la joia d'un noble triomf. Cada espurna de progrés o de glòria que il·lumina Catalunya, fa també clar dins la nostra ànima. I ens sentim més contents quan Catalunya ha tingut un guany. Del triomf i de la glòria que els catalans conquisten, en queda l'element d'una part damunt el respectiu nom personal; però altra part, la més fecunda i perdurable, va a augmentar el patrimoni de la nostra història.

Tenim encara un altre motiu per sentir admiració envers nostre biòleg i filòsof. I és que havent arribat a la senectut se posseïr el domini literari de la nostra llengua i sense estar sat a usar-la en els escrits, com ha succeït a gairebé tots homes de la seva època, en els últims anys ha fet un esforç poder escriure directament els seus estudis en la parla matalana, i ha passat hores consultant obres de filologia. Allò que la gent nostra no vol fer als trenta o als quaranta anys, ell ha fet als setanta. I el resultat ha estat magnífic. Ramon Turró ha escrit els "Diàlegs" en un català ric, gustós, sonor i viu. Ell vol atribuir aquest resultat a lleugeres correccions de lèxic i de sintaxi. Però podem certificar que el recent original de Turró és esplèndid, tant per l'estil com pel abaratori. Tenint en compte el caire filosòfic de l'al·ludit treball, cal dir que aquest obra una demostració plena, rotunda, l'aptitud de la llengua catalana per expressar els més difícils reptes i les més subtils diferències de matis. Amb paraules de la llengua popular, Turró ha escrit un estudi estètic filosòfic amb vigorosa estructura literària i amb perfecta claredat d'expressió. Sigui lloat Ramon Turró per aquesta obra, que lloada la llengua nostra que ens serveix per expressar bellament i tan clarament les idees.

La política

ELS FALSOS OBESOS

Les ciències dels transmissos i dels transmissos han estat calculats a base de generació de persones esveltes. Efectivament, l'esveltesa és una característica dels nostres dies. Però, de tant en tant, topeu amb exemplars que resisteixen a seguir la tendència i tot i voler-la seguir no poden; naturals té l'indivisible privi-convertir les menses més tènues aigua i tot en munts de greix i fibres de carn. Cal ésser magnífic quan un cavaller digne de seu una cervessera de Munic ocupa les quatre parts del seient i us com qui diu penja sobre l'escriptor. Cal ésser més magnífic encara quan una dama digna presentar el paper de la Justícia del Consell o de la Templança una al·legoria escultòrica, ocupa el seient i la meitat del vostre. Que fer? L'abundor és inevitable. Un podrien fer seure a la cistella, però ni ells ni vosaltres voleu provocar la hilaritat del poble.

Ésser magnífic davant la dis- i tolerar amb paciència les em- del cobrador que passa i re- els cops de cotxe dels que en- dels que surten, el frec dels i dels paquets.

ha, però, una colla d'individus etament classificats com a poid i a d'aduc com a poid cec, que simple comoditat o per pura mala ció, adopten sobre la banqueta tramvia posats ufanosos que els tenen a escampar-se més enllà de fronteres legítimes. Es infat un cop apunyalats al caire de la cia, exerciu una prudent passió el vostre veí. El vostre veí fa No teniu altre remei que gir-

EL FOMENT AUTONOMIS- TA CATALA

D'acord amb l'elecció reanuda en consell general de sociis del Foment Autonomista Català, de Barcelona, el Consell directiu d'aquesta entitat ha quedat constituït en la següent forma:

President, Joan Bartrés i Basté; vice-president, Manuel Balcells i Coll; secretari, Ramon Peyrach i Pich; vice-secretari, Josep Cardona i Garcia; bibliotecari, Josep Crollins; tresorer, Artur Roig i Carbonell; comptador, Ramon Clot i Lluch; i vocals, Lluís Vilanova, Joan Bratsenya, Lluís Casanovella, Joaquim Pujol i Frederic Riera.

EL PROBLEMA DEL MARROC

De "Somniador" a "Las Noticias" d'ahir:

"Hasta hace poco, España era materia explotable en Gueyala, Yebala, El Arba i El Rif; ahora parece que las tortas han cambiado, y nuestros soldados andan por honradas y vericuetos diezmando ladrones y apoderándose de todas las reses que duermen en los apriscos. La pasada noche, el comandante Valera se incautó de cuatro cestas que contenían más de mil huevos; espero que estas incautaciones bastarán para regularizar la guerra; por lo demás, muerto o vivo el Raisuni, esclavo en Xauen o siervo en Aydir, no me interesa; es una partida del presupuesto de gastos que se anula de nuestros libros, por impagada."

rar-vos i dir-li: "Vol fer el favor de reduir-se..." Aleshores, probablement, us deixarà seure en el vostre lloc, no sense demostrar amb el posat o amb algun so inarticulat com troba impertinent la vostra pretensió.

Carles Soldevila

DE FRANÇA

Declaracions de M. Clementel, a la Cambra, sobre els augments de sou als funcionaris públics

París, 12.—Cambra del Diputats.—Durant la discussió que s'ha entaulat amb motiu de l'augment del sou als funcionaris públics, diversos diputats han expressat llur opinió, dient que les indemnitzacions per residència i càrregues de família, eren insuficients.

En vista d'aquestes manifestacions, el ministre d'Hisenda, senyor Clementel, ha pres la paraula, dient:

—El Govern no pot fer més del que ha fet, car no vol imitar l'exemple d'Alemanya quan la caiguda del marc.

La política del Govern, és una política de restabliment del franc, amb mires de què ocupi una altra vegada el lloc que li pertany.

El Govern, amb respecte als funcionaris, consent solament en remediador llur situació momentàniament; però es nega a anar més enllà, car això seria contrari a la política de sanejament monetari.—Havas.

EL CREDIT PER AUGMENTAR SOUS

París, 12.—La Cambra dels Diputats ha aprovat un crèdit de 1.400 milions de francs, demanat pel Govern i amb destinació a l'augment de sous dels funcionaris de l'Estat.—Havas.

EL CONGRES SOCIALISTA DE GRENOBLE

La política d'ajut al Govern

Grenoble, 12.—Es preveu que el Congrés del partit socialista aprovarà per unanimitat una moció, presentada per Lloé Blum, Renaudet i Bracke, de conformitat amb la continuació de la política d'ajut al Govern d'Herriot, però especificant que la fracció socialista del Parlament no representará, malgrat això, un nucli permanent i obligat de la majoria.—Havas.

Grenoble, 12.—La Comissió de Resolucions del Congrés socialista ha adoptat, per unanimitat, una moció redactada pels senyors Blum, Bracke i Renaudet, que serà sotmesa al vot del Congrés. La moció fa constar que la política d'ajut al Govern radical ha donat ja importants resultats pel que respecta a l'organització internacional de la pau i de diverses reformes socials. La moció ordena al grup parlamentari que continuï ajudant el Govern, amb la condició que el Gabinet segueixi donant mostres de la seva activitat democràtica.—Havas.

El manteniment de la unitat de vot

Grenoble, 12.—El Congrés socialista ha decidit demanar al grup parlamentari de la Cambra que mantingui a tota costa la unitat de vot perquè els beneficis obtinguts amb la victòria del dia 11 de maig no es vegin minvats i per impedir la reacció de la concentració de les dretes.

EL CONGRES ES PRONUNCIA PER L'ESCRUTINI UNOMINAL PER DISTRICTE

Grenoble, 12.—El Congrés socialista, per 1.535 vots contra 672, s'ha mostrat favorable al dit "escrutini unominal per districte electoral".—Havas.

La campanya dels catòlics i la de les agressions

L'enterrament de les víctimes de Marsella

Marsella, 12.—Aquesta tarda tindrà lloc l'enterrament de les dues víctimes de la col·lisió de dil·luns que tingué lloc en acabar el miting catòlic que va presidir el general de Castelnau.

Les Associacions catòliques han invitat els comers a tancar les portes durant l'enterrament.

La vídua d'una de les víctimes ha tramès una carta a l'alcalde preguntant-li que el Consell municipal s'abstingui de trametre representació a l'enterrament, i feliçitant-se de no haver-lo trobat durant la visita.

D'ALEMANYA

Horrible catàstrofe a Dortmund: Explosió de grisú en una mina

129 morts i 8 ferits

Berlín, 12.—A un pou de la mina "Stein", situada al Nord de Dortmund, ha esdevingut una explosió de grisú, restant sepulcra uns cent minaires. Fins ara han pogut ésser extrets amb vida vuit minaires, i altres trenta, ja cadàvers.—Havas.

Els treballs de salvament

Dortmund, 12.—L'explosió a la mina "Minister Stein" ocorregué ahir a la nit, a les 20'10.

Es creu que dels 135 minaires que es trobaven al fons de la mina n'hauran mort 129.

Avui a migdia havien estat extrets cadàvers.

S'ha enfonsat ja tres galeries.

S'ha perdut l'esperança de salvar els altres minaires sepulcra.—Havas.

El total de víctimes

Berlín, 12.—La Direcció de la mina "Stein" comunica que el nombre de morts amb motiu de la catàstrofe recentment ocorreguda és de 129, i el de ferits, de 8.—Havas.

El Reichstag suspèn la sessió en senyal de dol

Berlín, 12.—El Reichstag ha suspès la seva sessió, en senyal de dol per la catàstrofe de Dortmund.

El president, senyor Loeb, ha advocat perquè s'adoptin totes les mesures possibles, a fi d'evitar la repetició de semblants catàstrofes.

Sobretot—ha afegit—és precis que les condicions de vida dels minaires, que estan exposats diàriament a tan grans perills, siguin millorades des de tots els punts de vista.—Havas.

que féu al seu marit quan aquest estava en l'agonia.

Dues de les víctimes dels successos de diumenge s'han agredut.

El periòdic diuen que la policia ha descobert en una oficina un altre ferit, el qual està en estat greu a conseqüència de les ganivetes que va rebre al col·l.—Havas.

Marsella, 12.—Aquesta tarda s'ha celebrat sense cap incident d'enterrament de les víctimes de les col·lisions de dil·luns.—Havas.

UNA ALTRA AGRESSIO, A AVINYÓ

Avinyó, 12.—Al teatre Apollon se celebrà ahir passada un miting catòlic organitzat per la Lliga Catòlica de Vaucluse. Presidí l'ex-diputat M. Meritan.

El pare Boncoeur pronuncià un discurs sobre els drets i deures dels catòlics en les actuals circumstàncies.

Durant el miting foren trencats a cops de pedra els vidres del teatre, violent-se obligada la policia a intervenir.

En sortir de la reunió es produí una col·lisió entre les persones que sortien del miting i els adversaris, els quals esperaven al carrer. Algunes persones resultaren ferides a cops de pedra. Finalment els adversaris anti-catòlics es dispersaren cantant "La Internacional".—Havas.

UN ALTRE MITING CATOLIC A VERDUN

Verdun, 12.—Diumenge vinent se celebrà en aquesta ciutat un miting catòlic presidit pel general Castelnau.—Havas.

EL RAID PARIS-TXAD: COM OCORREGUE L'ACCIDENT

París, 12.—El coronel De Goyas ha telegrafiat al Ministre d'Aeronàutica donant detalls de l'accident d'aviació que costà la vida al sergent Vandelle. Fou motivat per haver patinat l'aparell sobre una de les seves ales, aixafant-se contra terra.

El coronel Vuillemin segueix en greu estat. Dagnaux millo- ràpidament. Les ferides de Knecht són de profunditat reser- vat.—Havas.

LA CARESTIA AL MARROC

París, 12.—Segons notícies de Rabat, el Govern del protectorat ha publicat un "dair" prohibint, en vista del perill que representa la sortida de tota man-

TXECOSLOVAQUIA

La carestia provoca greus desordres a Praga: Una manifestació feminista Col·lisions i ferits

Praga, 12.—La manca de queviures ha motivat sagnants desordres en aquesta capital.

Cap al migdia, la policia es va veure obligada a dispersar un important grup de dones comunistes que s'havien situat davant de la Borsa de productes agrícoles.

Autoritzat per la policia, es va celebrar un miting femení, al qual assistiren 4.000 persones. En sortir del miting es formà una imponent manifestació, la qual travessà la ciutat, cantant la Internacional. Els manifestants resistiren repetides vegades la policia. Finalment, els agents reclamaren l'auxili de la tropa. A conseqüència de les col·lisions, resultaren alguns agents i soldats ferits, com també alguns manifestants.

Avui tindrà lloc a la Cambra un gran debat sobre la manca de queviures. S'annuncia que el Govern organitzarà importants dipòsits de farines i cereals.—Havas.

UN SENZILL SABATER ACUSAT DE VUIT ASSASSINATS

Praga, 12.—La policia de Moravia ha detingut un sabater anomenat Dvorack, al qual se l'acusa d'haver comès vuit assassinats.

DE PORTUGAL

Comencen les consultes per solucionar la crisi

Lisboa, 12.—El president de la República ha començat les consultes per a la constitució del nou Govern.

Es diu que per rebre encàrrec de formar-lo serà cridat el senyor Domènec Pereira o bé Joan Chagas.

Es creu que es tractarà d'organitzar un Govern de concentració.

El diputat Jordi Núñez ha dimisit el càrrec.—Havas.

EL VOT DE CENSURA

Lisboa, 12.—El vot de censura contra el Govern fou aprovat a la Cambra per 65 vots contra 45.

PRECAUCIONS CONTRA POSSIBLES DISTURBIS

Lisboa, 12.—La policia ha rebut ordre de vigilar estretament els maneigs de certs agitadors, els quals pretenen promoure disturbis. Fins ara al normalitat és absoluta a tot el país.—Havas.

LA HISENDA ITALIANA

En el mes de gener d'aquest any la circulació de bitllets dels tres instituts d'emissió d'Itàlia ha disminuït de 463 milions aproximadament, dels quals 96 milions corresponen a la circulació per compte de l'Estat i 357 per compte del comerç.

La circulació global de bitllets de banc que el 31 de desembre de 1924 havia pujat als 18.114 milions, el 31 de gener baixà a 17.650 milions i mig de liras.

D'ITALIA LA REOBERTURA DE LA CAMBRA

Roma, 12.—Previ acord entre el cap del Consell, senyor Mussolini, i el president de la Cambra dels Diputats, s'ha fixat per al dia 5 de març pròxim la data de reobertura de la dita Cambra, per tal de començar a discutir el Pressupost.—Havas.

MORT DEL MINISTRE D'ESTAT D'URUGUAI

Montevideo, 12.—Ha mort el ministre d'Estat de l'Uruguai, senyor Arechaga.—Havas.

de cereals de la zona francesa del Marroc.—Havas.

LES RELACIONS COMERCIALS AMB ESPANYA

Lió, 12.—La Cambra de Comerç de Lió ha protestat contra l'augment de drets per al visat consular de les mercaderies exportades a Espanya i contra la supressió dels paquets postals.

El ministre d'Afers estrangers ha declarat als comissionats de la Cambra que actualment estan en curs les negociacions amb Espanya per arribar a una solució satisfactoria d'aquest assumpte.

ELS ESCANDOLS DE BERLIN

S'està produint ara a Alemanya la liquidació de l'època de la inflació. Es posen en clar els misteris de moltes fortunes realitzades d'una manera fulminant i de molts desastres financers que semblaven inexplicables. La política està, naturalment, barrejada en la sèrie d'afers sorollosos que hi ha plantejats, i els partits lluiten amb la bandera de l'escàndol a la mà.

L'escàndol més enorme és el dels industrials de la Ruhr. La indústria pesant alemanya sabé obtenir de l'ocupació de la conca de la Ruhr per les tropes franceses, beneficis enormes. Hem tingut ocasió d'explicar com es feia el negoci. Es un cop molt clar. Els industrials obtingueren del Reichsbank crèdits enormes per fer la resistència passiva. Aquests crèdits eren fets a termini, a noranta dies, generalment. En el contracte de préstec no es feia constar que el retorn havia d'ésser fet en una moneda que tingués el mateix valor que el que tenia el dia de fer-se el préstec. Durant els noranta dies el marc baixava, es desvaloritzava del cent, del dos cents, del mil per cent. Mentrestant, el director de la moneda era igual a un marc. En efecte, el dia que els industrials es trobaven amb el venciment, pagaven religiosament el mateix nombre de marcs que el Banc els havia prestat. El contracte, nominalment, es liquidava correctament. Efectivament, el Banc havia perdut el que havia deixat, perquè els industrials havien pagat amb uns marcs que valien cent, dos cents vegades menys que el dia en què foren deixats. I el Banc era l'emissor, és a dir, l'Estat. Es pot dir en termes generals que el ciutadà que tingué la sort de tenir durant l'època de la inflació un crèdit obert, es feia ric amb poques empentes.

Hi ha més. Durant l'ocupació es creà a Berlín una Caixa de resistència per socórrer els industrials de la zona ocupada i per ajudar-los a fer funcionar les indústries i les mines. Centonars de milions de marcs o foron donats als industrials. El ministre de l'Economia de l'època, el doctor Breker (Gabinet Cuno), es nega sempre a calcular aquestes xifres sobre la base del marc or. Breker, com el director del Reichsbank i com tots els homes que dirigien l'Alemanya d'aquella sinistral i inoblidable època, deien, tot hora, el ritornell: "un marc és igual a un marc". Els industrials reemborsaren els diners que l'Estat els havia donat, amb paper mullat.

El tercer gran escàndol és recentíssim, i el cop final és, si és possible, més emocionant que els altres: és la indemnització que el Gabinet Luther ha donat als industrials de la Ruhr escamotejant el control del Reichstag per tal d'indemnitzar-los de les pèrdues sofertes en temps de l'ocupació. Es tracta de més de 700 milions de marcs or, és a dir, de més d'un milió i mig de pesolles. Això vol dir que en la situació política actual d'Alemanya, els ries són els únics senyors, i que Luther —com tinguérem ocasió d'explicar fa pocs dies— representa simplement l'apoteosi dels industrials dintre del camp republicà.

Aquests grans escàndols són els que tiren en cara els partits d'esquerra, principalment els demòcrates ("Berliner Tageblatt", "Vossische Zeitung") i social-demòcrates, als partits de dreta, nacionalistes i populistes. Aquests darrers, en temps de la campanya electoral, parlaren sempre en favor de la revaluació del marc, és a dir, de tornar a donar valor a les quantitats que la inflació ha volatilitzat. Ara aquests dos partits són contra la revaluació perquè veuen que si els industrials haguessin de tornar a l'Estat els diners que li han robat, farien un mal negoci. Per això volen ofegar l'afer. La revaluació té un gran interès per a les persones que la inflació ha enriquit, quin interès pot tenir la revalorització?

Els altres escàndols són petits al costat dels descrits. Hi ha el dels germans Barnat (jueus russos) que obtingueren llargs crèdits, arribaren a fer una xifra d'afers impressionant i després, en el moment de l'establiment de la moneda, es trobaren en desovert. Foren emportats per la riada de la desgràcia, en el moment que altres, més sortosos, consolidaven la situació que dos anys de pirateria els havien donat. Els germans Barnat, jueus i socialistes, treballaven i es valien per obtenir crèdits de l'amistat que tenien amb els caps socialistes. S'acusava l'ex-canceller Bauer (social-demòcrata) d'haver cobrat

diners a canvi d'haver posat la seva signatura en la fulla en blanc dels Barnat. Bauer, posat sot al Comitè del Partit, convertit en tribunal d'honor, ha hagut de dimiir el càrrec de diputat. Els Barnat són empresonats.

Stresemann es troba també embolicat en escàndols d'aquesta mena. Stresemann recomanà al Depositum und Handelsbank, de Berlín, que es dedicava a afers suspects i a l'especulació desenfrenada. Dos aventurers, Wolffe i Kilkotte, jueus russos, però anti-socialistes, dirigien la banca. Per la recomanació de Stresemann i del ministre Oeser, del Centre Catòlic, el ministeri va obrir a aquells dos ciutadans un crèdit de cinc milions de marcs or. Wolffe i Kilkotte alçaren el vol amb els diners i no s'ha cantat d'ells ni gall ni gallina. Hi ha, a més a més, un altre escàndol, que interessa la caixa electoral del Partit Populista, en el qual intervenen Stresemann, la diputada von Oheim i l'aventurer Weber, que es pogué dedicar a l'especulació a canvi de pagar a la caixa del Partit llargues quantitats.

Tots aquests escàndols són perillosos per als partits alemanys de dreta i en general per a la burgesia, perquè dintre d'aquesta classe la pirateria fou escandalosa i els pobles que daren plomals absolutament totalment.

CARNET DE LES LLETRES

POEMES DE VERDAGUER ADOLESCENT

La "Il·lustració Catalana" ha volgut afegir un nou volum a l'edició popular de les obres completes de Verdaguier. Ha exhumat una de les llibretes manuscrites del poeta de "Canigó", custodiada actualment a la Biblioteca de Catalunya. És una de les llibretes que, segons dita troncada del terror de Folgaroles, s'havien menjat les rates, a les golfes.

Per què discutir l'oportunitat de la publicació, si ja el mal no té remei? Els editors de "Jovenilles"—nom amb què ha estat batejat el recull—creuen que aquestes "primeres poesies d'un fadrí de muntanya" no afegiran ni un bri de glòria a l'obra immortal de Verdaguier. Tampoc l'entorbellaran, diuen. És possible. I la llibreta que en el silenci de la Biblioteca de Catalunya esperava l'atenció dels devots i dels erudits, és afegida, un xic imprudentment, a les obres completes del poeta.

Amb quina emoció llegim, però, les poesies del recull! Són versos d'estudiant terrorat, d'adolescent que amb prou feines ha començat de veure el món en les pàgines dels llibres. Mistral, la poesia popular i la imatgeria viva i canviant de la natura són les fonts d'on brota la producció juvenils de Verdaguier. És copiosa. S'estructura damunt un vocabulari riquíssim, però bé que l'emmotlli una prosòdia imperfecta. Una selva primària de sentiments i sensacions hi creix.

El llibre juvenils de Verdaguier, escampat ara a la llum pública, ens mostra ja l'idioma. Es repetix un idill i pagès, en els seus cants s'hi deuen imatges toques, taiment les imatges toques i vidents de l'església de Folgaroles, les figures simples, cànides, lises, del pastor i la pastora, els segadors, l'heret. Es belluguen, parlen i s'apassionen a l'ombra d'una escenografia de cançó popular.

La cançó popular segellava la poesia adolescent de Verdaguier amb veritable tirania. L'entendiment, terrorat humil, llençava els seus versos per la via fàcil de la cançó popular. Quia en els pecats de la cançó del poble: un localisme excessiu, d'epòdics de carrer, de vegades; una vivesa d'expressió flindant la barroeria pagesa; un gust ingenu, enlluernat, per l'onomatopeia. Però la cançó popular ensenyava ja a Verdaguier el tresor puríssim de les seves imatges. I de llavis simples havia après la luxuriat abundor del lèxic camperol. Així, en la poesia titulada "La nit de Sant Joan", el vers mostra la doble lligo:

Jo de l'eral en mig
s'encén el feix de llenya,
crux el ginebre verd,
el grivel espègta
i com roig qumfaró
la flama de la cançó.

Aquests versos i d'altres que trobariem escampats entre tantes estrofes poc segures, proclamen el qual primari de Verdaguier i annuncien la força de la seva obra futura.

El recull de "Jovenilles" ben pot servir pot fer, és clar, a la glòria del nostre gran idill. Llegint-les, però, ens sentim envaïts del record de Folgaroles: la petita placa on se sent el cant dels infants a l'escola i en l'església d'una cada dia, tota i tan sagrada i tan venerable.

Josep Pla

Charlot...

munt d'ella, amb guix, foren escrits els noms de Charles Spencer Chaplin i Lilita Lluisa Mc Murray. Sota d'aquests, com a testimoni, Angel Murillo, Jr.; Francesc Monge, Francesc Esqueda i Pau Ramirez. I la colla torna a Hollywood.

Passaren els trenta dies, trenta dies i uns quants més. Charlie, a Hollywood, anava per tot arreu, acompanyava aleshores el príncep i la princesa de Siam. Fou mestre de cerimònies a l'obertura de "Janice Meredith". Sopava amb tal o qual estrella, i donava dinars i festes a les quals eren invitades l'élite de les actrius.

Però ningú, a cap d'aquestes festes hi veia Lita Grey; el seu nom no aparegué mai a la llista dels invitats.

Immediatament després d'haver passat els trenta dies aparegueren a Guaymas Lita Grey, la seva mare, la seva àvia, una tal Lluisa Carrillo, una bella espanyola de la Baixa Califòrnia, acompanyades de llur advocat.

Lita portava un vestit de mariner de sarga blava, com qualsevol noia mexicana de la ciutat.

Esperaren ansiosament durant alguns dies. Alguns periodistes, que havien recollit el rumor a Hollywood, aparegueren i foren rebuts.

Al quart dia, a dos quarts de tres de la matinada, arribà el vagó particular de Charlie. Era fosc; el tren el deixà en una via morta i els periodistes saberen pel crit japonès,

sempre present, que el senyor Chaplin dormia.

A les quatre de la matinada, l'horari més fosc, sortí Charlie del cotxe, acompanyat pel seu criat japonès, el seu advocat a Nova York, el seu entrenador i guarda de cossos i els amics personals.

Es reuniren amb la família de la promesa i jurs i conecaren l'excursió de Guaymas a l'Empalme. Les pitjors carreteres reuniren les dues poblacions mexicanes.

Arribaren a l'Empalme que, com el seu nom justifica, no és quasi més que una estació; els habitants viuen escampats. Comença només el dia, ja que no són encara les cinc. Corres de gossos mexicans, de raça indistinta, se'ls posaven entre cames, i així arribà la caravana a casa del jutge per a la cerimònia nupcial. Aquest funcionari, un vell mexicà de setanta anys, no parla anglès; solament coneix el dialecte mexicà de la regió i encara el mastega amb unes genives sense dents. Té l'oficina a casa seva, una petita cabana de maons sense coure. No es veia la família perquè a les cinc del matí ja s'havia fet l'endrega de la casa. Amb tot, la cambra on s'havia de celebrar la cerimònia no estava pas ornamentada.

La festa se celebrà portant tot-hom els mateixos vestits, bruts del viatge. Charlie anava tal com havia arribat de Los Angeles; la núvia, amb el seu vestit de viatge. Es posaren en una línia l'actor, la núvia, la mare i l'àvia d'aquesta i els advocats. Un intèrpret traduïa, tal com sabia i entenia, les belles paraules de la cerimònia.

Quan aquesta acabà, Charlie be-

sa la seva muller i fugiren tots dos cap al vagó.

A Guaymas, gressés d'un altre accidentat viatge, deixà Chaplin el vagó als afores de la ciutat i fent una complicada i llarga ruta pels carrers de darrera l'hotel, per despatxar els periodistes, que volien que els parlés del seu matrimoni.

A les set, ell i la seva muller feren un ràpid i improvisat esmorzar de boda, preparat pel cuiner mexicà del petit hotel.

A la tarda Charlie anà a pescar, mentre la seva esposa restava a la cambra, i al vespre sortiren, sobtadament, cap a prendre el vagó particular per tornar a Hollywood.

Just després de Pasadena hi ha una estació que se'n diu Shorb. No és més que una estació. El Southern Pacific Limited entrava a Shorb en una albarda grisa i freda. Dues o tres persones en sortiren.

Quan el tren començava a moure's una petita figura, embolicada en un gabany gris i un capell derby saltà des del tren a la via pel costat contrari a l'andana, seguida d'una altra figura més alta.

I quan el tren sortia de l'estació, deixava veure la petita d'un gran actor ensopegant al llarg de les vies amb la seva núvia d'un dia pantejant deu passes endarrera.

Quan veié els sorpresos i divertits periodistes, Chaplin llançà un "Déu meu!" i corregué tot seguit cap a la seva muller. Aleshores començà una alegre cacera. La parella corria a través d'un camp. Després desaparegué per una petita avinguda i anà on la limousine de Chaplin havia d'estar esperant, però que, per dissort, no hi era. Aleshores el sol, que ja començava a tocar a l'estació, il·luminà una nova pel·lícula de Charles Spencer Chaplin, anant amunt i avall de la vorera, amb el cap enfonsat en el coll de l'americana i enfonsant el seu capell fins als ulls, de tal manera, que la seva muller semblava més alta de tot el cap. Finalment, el criat japonès portà l'automòbil i Chaplin, ajudà la senyora a entrar al cotxe i saltà al costat d'ella, i, traient el cap, digué:

—Volem un petit retir.

El cotxe arrencà; la parella arribà a llur casa de Beverly Hills. La sogra arribà també i els deixà al cap d'una hora. Un cos de servents japonesos muntà la guàrdia.

I tot això per no durar més que dos mesos!

Es evident que, d'ara endavant, Charles Chaplin vigilarà més les seves paraules; es recordarà més que és un artista de l'anomenat art mut i pensarà la raó que tenen els fabricants de pel·lícules còmiques en ponderar les aptituds pescatòries de les sogres en potència.

L'ESTRENA DE LA GERMANA BLANCA

Seleccions Capitolí i Cinemés Kursaal i Catalunya

Evidentment, "La germana blanca" fou un èxit. Èxit de veritat i èxit de públic, que són dos. El dia de l'estrena no s'hi cabia als cinemes on es representava, i els altres dies tampoc. Tota la companyia Caramba desfilà pel Catalunya, i hi veírem el gran Orsini i la bellíssima Agnès Lidelba i els altres actors i actrius de la companyia.

La pel·lícula s'ho val. Si comença una mica lentament, aviat l'interès de l'acció creix i s'intensifica, i els sentiments d'Angela, magníficament representada per Lillian Gish, arriben, no cal dir-ho, al públic. Totes les senyores, sense excepció, sortiren amb els ulls vermells, i algunes amb el nas i tot.

En la barreja d'actors americans i italians, no cal dir que aquests darrers hi guanyen, posats sota un director experimentat. Gustau Serena, el "partenaire" de la tristament cèlebre Bertini, que amb el seu joc sobri feia encara ressortir més l'extravagància d'aquella senyora, es troba en aquesta pel·lícula més en el seu ambient, i cal fer notar que retirat de l'art cinematogràfic, ha acceptat el paper només per deferència al director Henry King i a Lillian Gish. La fotografia és magnífica, i les del Vesubi resulten molt clares. Si a Barcelona hi hagués una crítica veritable, "La germana blanca" no tindria que témer res. Ara tampoc.

LA PUBLICITAT es ven a París al QUIOSC "LAMBART" 77, Boulevard des Capucines

LA NOVELA SEMANAL CINEMATOGRAFICA

Hem rebut de "La Novela Semanal Cinematográfica" una col·lecció de quaderns amb arguments de pel·lícules i un àlbum per a les fotografies que publica d'estrelles cinematogràfiques. Així mateix hem estat obsequiats amb un almanac de la mateixa publicació, molt interessant i molt ben editat. Agraïm el present.

L'ILLOT DE LES PERLES

S'ha estrenat als cinemes Pathé aquesta pel·lícula de la casa Loew-Metro, de la qual ja en edicions passades donàrem l'argument. Per una confusió lamentable ens fou impossible assistir a la sessió de prova oferta a la premsa, i la confecció d'aquesta fulla ens ha impossibilitat d'assistir a l'estrena.

L'aplicació del procediment dels germans Williamson per fotografiar el fons de la mar ha d'ésser quelcom d'interessant, i la casa Vilaseca, que ens té acostumats a bones pel·lícules, no ens farà quedar malament. No

volem parlar-ne més sense haver-hi vist el film, però creiem que ens interessa el que d'ella ha dit, i aleshores en parlem.

LA DARRERA PEL·LÍCULA DE REGINALD DENNY

El títol espanyol de la nova pel·lícula de Reginald Denny, titulat en anglès "The Fast Worker", "l'Amant del llamp". És una comèdia divertidíssima i plena d'escenes emocionants, que farà morir de públic.

LA NOVA CRIADA

La muller d'un director de pel·lícules havia pres una nova criada, i tornant una tarda a casa li preguntà si no hi havia anat cap visita.

—Només la senyora Dash—digué la minyona.—
—I què, s'ha amoinat de no barbar-me a casa?
—Sí, senyoreta; sembla molt contrariada quan li vaig dir que no fora, però vaig afegir que no m'havia testat pas perquè aquesta vegada era veritat.

UNA RAO

Mary Thurman era en altre temps mestressa d'escola i explica moltes anècdotes dels seus alumnes.

Un dia un nen se li acostà i li digué:

—Ahir no vaig poder venir a l'escola.

—Cal que em donis una raó—contestà miss Thurman.

—De què?

—Del teu pare.

—No en sap pas, de donar raons.

La mama l'agafa cada vegada!

TEATRE OLYMPIA : CIRC :

Ultima setmana d'actuació de la Companyia LOMBARDO CARAMBA

AVUI, DIVENDRES; NIT A LES DEU
L'opereta en 3 actes, de Lombardo i música de R. Stolz,

"CREMA DI CHIC" (LA PRESIDENTA)

Genial creació de la cèlebre Agnès Lidelba

Demà, dissabte, programa ||| Diumenge, tarda i nit, funcions extraordinàries
escollit i benefici del popular actor còmic A. Orsini ||| Comiat de la Companyia

LOMBARDO CARAMBA

TRES AVENTURERS ITALIANS A BARCELONA

LECHI, ORGANITZADOR DEL TERROR

Dues eren les majors preocupacions de Lechi en trobar-se isolat a Barcelona: el proveïment i la seguretat de l'exèrcit d'ocupació; i per aconseguir les dues coses emprégué una política de força. Les seves mesures de terror tendien a aquests dos objectes. Abandonades a la seva pròpia sort gairebé totes les tropes napoleòniques de Catalunya, sense rebre que viures de França, amb l'ordre expressa de l'emperador de mantenir-se a costa de l'enemic, l'únic mètode d'assegurar-se els proveïments en una ciutat era l'imposar fortes contribucions de guerra. Però resultava difícil l'extreure grans quantitats de Barcelona, bloquejada, mig despolmada, amb el comerç interromput, estroncades les fonts productives, morta i passiva. Malgrat això, la brutalitat dels mètodes arrancà de la ciutat quantitats molt superiors a la seva capacitat contributiva, la qual cosa agreujà la forta crisi i l'empobriment degut a la paràlisi de la vida activa del treball. Les xifres dels que com Conard i Camp han estudiat la qüestió demostren la intensitat del sacrifici econòmic de Barcelona. Però si aquesta pogué arribar a pagar més de set vegades més d'allò que pagava en les èpoques de major prosperitat, fou per mitjans d'excepció, que obligà a una venda general de joies i de plata, de mobles i robes, i llavors a molta gent activa i treballadora a la més extrema misèria.

Lechi fou l'organitzador dels mètodes d'extreure diners al cos urbà ja desagat. El seu primer cop, portat a terme a l'assaltament en l'hora crítica en què es trobava més assetjat pels napoleònics, fou la detenció de setze persones significatives que tancà com a ostiatges a la ciutat, amb la qual cosa aconseguí recaptar una certa contribució, condició imposada per al-

seu alliberament. El resultat faiguer obtingut amb aquesta coacció terrorista assenyalà la pauta de mesures semblants, i unes vegades amb el nom cru de contribucions, altres amb l'eufemisme d'emprèstits exigits als comerciants i fabricants convocats sovint a l'lotja per a tal fi, sempre fou l'amenaça i el terror l'argument principal de convenciment.

Les mesures de requisició tenien algun cop caràcter d'exemple i avís, com en les confiscacions dels béns dels que havien fugit de la ciutat, i altres anaven lligades amb les de seguretat de l'exèrcit, com en els registres als convents, en els quals cercant unes armes hipòtiques acostumaven a trobar en botí ben real. Fou el desarmament del poble una de les preocupacions majors de l'autoritat militar, i moltes de les visites domèstiques, de les requisicions i les detencions preventives, eren dictades amb aquest objectiu.

Lechi, autor del règim, organitzà primer directament la seva execució, i anà en persona a diversos convents. Al principi usà per a la realització de la política opressora els soldats napoleònics, però aviat mantingué un instrument més especialitzat en aquests afers, creant una policia composta en la seva major part de barcelonins tarats, els quals tenien com a comissari a Ramon Casanova, advocat d'èdada madura; segons Conard, "un aventurer internat i desvergonyit, amant del plet, ambicions i criminal", i que Ferrer descriu com "un ocellot, de figura petita i estranya, camatort, i més curri que ric". La pregonia immoraltat de Casanova acabà fent-lo caure en el mateix procés que embalsà a Lechi, però és necessari consignar que és fútil del tot a les seves tristes funcions, servint amb molts de zel els invasors, la qual cosa explica que Car-

rión-Nisses, tot i no amagar-ne els defectes, car diu que amava massa el diner perquè tenia una amistançada que li costava molt cara, el retrata amb una major benevolència, com "un caràcter molt pronunciat, amb talent i actiu, infadigable i vigilant, amb aptitud per mantenir l'ordre a la policia, i molt fidel a la causa francesa". En resum, fonamentalment un aventurer destinat a simpatitzar amb Lechi.

A les ordres de Casanova hi havia un substitut, un secretari, cinc comissaris de districte i una trentena d'agents. Segons Conard, Casanova es preocupà tot seguit d'atorgar-se un flamant uniforme, amb casaca negra, trienent amb plomes, espasa i bastó. Els agents duïen, més modestament, vestits blaus i sabre. Aquest cos de policia d'ingrata memòria començà aviat la seva vergonyosa tasca, amb la cooperació de l'ingrati i traïdor Medinabeytia, fiscal civil i futur gendre de Casanova, i ajudats en la realització dels actes de força per escamots de soldats napoleònics.

La creació de la policia dona a Lechi un bon instrument per estendre la ciutat amb unes quantes voltes més de caragol i extreure'n un major profit amb la màquina d'extorsió que poc a poc va perfeccionant-se. Nomenen un tresorer de l'administració, expulsat per irregularitats de la Inspecció de Duanes, el qual treu diners no sols dels catius de vici i les cases de joc, "en cada una de les quals hi havia un policia fix, per decidir al mateix lloc referent a les qüestions i baralles que hi poguessin haver", sinó també de les persones honorables amb el comerç de passaports, i amb la invenció "d'unes cartes de seguretat valoritzables, que creades primer per una vegada, acabaren per haver de renovar-se i naturalment pagarse—cada mes. Creen una comissió de béns dels emigrats, als quals inciten obertament a emigrar; i després Angueureu pot constatar que falten 25 milions de francs d'objectes personals, a aquells, encara que aquests sembla exagerada. Més tard comencen les intervencions a l'Ajun-

tament, en la fabricació i la venda del pa, en la distribució i l'ordre dels llocs dels mercats, en la reparació dels pisos dels carrers, en la il·luminació i en els teatres, de manera que passen a mans de Lechi i dels seus tots els mecanismes de la vida ciutadana que poden deixar un profit entre les seves engranatges.

Els mateixos testimonis recollits per al procés de Lechi i comparses, i citats per Conard, mostren el paper preponderant del general italià en aquest règim de "banditisme organitzat", com l'anomena Beaumont-Briac. Es referint-se al seu comandament a Barcelona, que Lafaille jurfa Lechi com a "ladroge, cruel i gelós, però intel·ligent i actiu", i en la mateixa època es fonamenta una referència oficial que diu: "Fill d'una família il·lustre d'Itàlia, amaga sota un rostre i modals agradables el cor més corromput i l'ànima més mercenària". Més tard, quan arriba Angueureu pot constatar les filtracions en totes les branques de l'administració, degut a que "els agents eren mal reclutats i vivien tan tèniblement que tota l'opinió pública els acusava". Per fi, en un raport adreçat al propi emperador per Clarke, afirma que Lechi "havia convertit la seva casa en un cau de joc i de vici, presidit per una cortisana de Milà, anomenada La Ruge".

Moments atarozos i aventurers en els quals les hores de pler s'entrelligaven amb les d'angúnia i de lluita. Cada dia les forces improvisades que assetjaven Barcelona anaven fent-se més amenaçadores. Un matí, mentre Lechi assisteix amb gran cerimònia a l'enterrament d'un capità de Velites, arriba la nova que els miquellets han atacat un fort subúrb, i la mateixa ataca de la comitiva mortuòria és portada pel propi Lechi al combat, gesta que segons Vacani "pot compararse a la del il·lustre defensor de Rodas, del qual es conta que havent ell mentre era al temple pregant el soroll dels preparatius dels turcs, saltà a fora i tallgué damunt les forces de Soliman, fent-les fugir a la desbandada". Episodi que, meny-

lirament, mostra la migradesa numèrica de la guarnició i la coexistència entrelligada de la vida ciutadana amb els fets de guerra.

Entre combat i combat, als afores, dels quals en donen un reflexe exacte les Memòries de mossèn Sagau, rector de Vallvidrera, Lechi procurava mostrar a Barcelona una serenitat aparent. Per això el 15 d'agost, dia del Sant de l'Emperador, organitzà un àpat de quaranta coberts amentat, segons Ferrer, amb una "marcial i dolça música militar", i mana que se celebri públicament la festa amb il·luminacions. "Les principals autoritats militars, civils i eclesiàstiques"—diu Lechi—en varen fer l'honor d'acompanyar-nos en la nostra alegria". Però el mateix Ferrer ens dona la millor demostració de l'angúnia efectiva de Lechi amagada sota la tranquil·la aparència oficial, quan explica el seu nerviosisme que el fa trencar, "portat pel seu furor, cadires, aranges i miralls" a la casa on viu, i també pel pànic de la seva amistançada. La Ruge, que vol salvar tot el possible del dalibai que present, surt a primers d'agost en un vaixell americà, però com que s'emporta una respectable quantitat de baguls plens de rics objectes, en veure que els anglesos els donen caça ha de tornar a desgrat a Barcelona. Pocs dies després, mentre Lechi està combatent als suburbis, no dissimula el seu esverament als veïns, perquè l'armant triga a tornar, i cada cop se senten més properes les canonades. I quan els atacs dels assetjants es fan més insistents i coordinats, mentre la majoria de les dones dels oficials francesos es tanquen a la Ciutadella, l'amiga de Lechi va a refugiarse per major seguretat a Montjuïc, "amb la seva càrrega de caixes i baguls".

Es que el perill que amenaçava l'exèrcit francès anava fent-se greu. Si bé la tornada de Duhamme representava un reforç per les tropes assetjades, molt major era l'augment a les atacants. Poc a poc el francès han d'abandonar posicions i estendre les línies defensives. L'isolament per dificultats de comunicacions

s'havia convertit en veritable setge. El general Vives prepara per a primers de novembre un gran atac per alliberar la ciutat. I malgrat el seu tracàs la ciutat no quedà gens aïllada per als francesos fins al desembre amb l'arribada del Setè Cos d'exèrcit, i les victòries de Saint-Cir a Llinars, Molins de Rei i Valls.

En aquestes hores vivants d'incertitud té lloc l'intent de corrupció de Lechi del que ell posteriorment se'n serveix per provar el seu lleialisme. El general Vives fa arribar a les seves mans una lletra amb els següents termes: "General Lechi: El grau i el sou que teniu; un milió de piastres; asil perpetu a Espanya, o el transport a Anglaterra o a Amèrica, si teniu por de caure a mans dels francesos; aquests avantatges us són promesos si lluita la Ciutadella i Montjuïc, i passeu al costat de la nació ultratjada. Les tropes italianes ho desitgen, i us seguirem. Teniu a la vostra mà l'ésser heroic i ric". Lechi, segons els textos oficials donats per ell mateix i copiats per Ferrer, refusa despreciantment una proposta "que sols pot deshonrar a aquell que l'ha escrita". Però encara que tot l'incident és suspecte, i que com suposa Conard les cartes fossin fetes pels confidentes de Lechi per donar una prova de la fidelitat d'aquest, certes o inventades, subratllen singularment el caire aventurer de l'opressor de la ciutat.

La tornada de Duhamme a darrers d'istiu no havia aminorat el règim de rigor. Al contrari, coincidint amb l'increment de perill militar fatalment anaven intensificant-se les mesures de força. Convenent dels avantatges, de l'energètica actitud del general Lechi i de molts dels seus agents", en continua l'obra sense atenuacions. A mitjans de setembre proclama l'estat de setge amb totes les seves conseqüències. I estimula a la policia perquè actuï amb una màxima intensitat.

En els mesos de la tardor, quan la pressió dels assetjants augmenta, el règim terrorista arriba a un grau insuperat. Cada dia apareixen nous bans de Lechi més amenaçants. Les

requisicions es multipliquen i les nombroses detencions fetes com a exemple, i després no mantingudes per manca de proves. Els que són detinguts per portar armes són jutjats pel Consell de guerra. Quan l'atac de Vives ve fent-se imminent, Lechi mana que tot hom tanqui les portes dels llurs cases, i que els que hagin de sortir ho facin isoladament, car la tropa té l'ordre de tirar damunt de tot grup de tres persones. Igualment els soldats tenen la consigna de no foc contra tots els que es veuen deterrats els dies d'operacions militars. Si surt algun tret d'algun cas aquesta serà cremada i afusellada, i els que s'hi trobin, com també els que siguin detinguts en un camp punit. Perquè des d'aquells dies es pugnin tocar les campanes convocant el poble, són tancats amb claus i cerres els batalls. Així les mesures de precaució que tradueixen la gravetat del perill s'entrelliguen amb les mesures de terror.

Lechi, encoratjat per Duhamme i entremèsat pels combats al voltant de Barcelona, en els quals segons Vacani "lluità amb la decisió coratosa que li era peculiar", no deixa d'esperar el triat del de la policia. Aquella mena de Searpie que fou Casanova comença a tenir la por de les inspiracions, que ha de convertir-se després en la trágica obsessió causada de la mort de les víctimes de justícia. Els seus agents s'excedeixen en els abusos, aprofitant-se del terror per treure diners del lliurament d'objectes i de tot el que poden. Passa per la ciutat martiritzada una altíssima d'esperant. "Tot el món—diu el propi Ferrer—comprèn que volen sacsejar-los pel terror; però no coneixen el caràcter català".

Anàlitzarem en un altre article com respongué aquest caràcter, la forma digna però passiva amb què l'ocupació la ciutat, que fou espai de sofriment i noblesa, però no de redreçar-se ni coratge.

Carles G. Sureda

EL GOVERN DEL DIRECTORI MILITAR

AL SECTOR ORIENTAL HA COMENÇAT DE REALITZAR-SE ALGUNA OPERACIO IMPORTANT
DIUEN QUE ENTRE ELS INDIGENES ES COMENTA L'ABSENCIA D'ABD-EL-KRIM, AL QUAL NO S'HA VIST DEL DESEMBRE ENÇA
EL GENERAL PRIMO DE RIVERA DIU QUE TANMATEIX MARXARA AL MARROC LA SETMANA ENTRANT

DEL MARROC

COMUNICAT OFICIAL

Madrid, 12. — El despatx oficial d'Àfrica publica aquesta matinala la Presidència diu així:
 "A la regió occidental la harca Lóget Bravo razià i incendià aquesta matinala els pobles moros de les vorres del riu Esmi, sense novetat per la nostra part.

A Larraix, la columna Garcia Benxet ha efectuat un reconeixement fins al Gaitan, on ha quedat acur pàia.

A la regió oriental, la harca del comandant Varela es concentrà a la zona matinala del dia 11 al peu de Dar-Salah. Des d'aquest lloc començà una marxa per terreny enemic, quedant guarits per seccions punts importants per ajudar la retirada, continuant l'avanc una fracció de les forces en tres nuclis corresponents a tres guàrdies situades a Salast (Bej-el-Heh), una de les quals estigé simulada l'any 21 la posició A.

Aconseguint realitzar els objectius sense ésser descobert fins arribar a vint passes dels parapets i corrent enemics.

A tres quarts de cinc, hora convinguda, els granaders romperen foc. Després de gran resistència foren abatuts les guàrdies enemigues, deixant en el nostre poder 11 fusells Mauser i 12 enemics morts, que retiraren, forces bosses de municions i mit mantes.

Encara de nit, s'emprenquè el reglament, apuntant-se en els punts ocupats anteriorment.

L'enemic sortí fort càstic, tenint-se la seguretat d'haver-se-li fet més baixes, que no pogueren recollir-se per la rapidesa de la retirada una vegada aconseguits els objectius, evitant que l'enemic se'n pogués donar compte.

Indígenes del poblat de Tafersit sortiren en marxa a esperar la harca, expressant sorollosament l'alegria i l'excel·lent efecte que ha causat l'èxit tan contundent.

La harca tingué 2 morts i 11 ferits.

L'ABSENCIA D'ABD-EL-KRIM.
 Melilla, 12. — Entre els indígenes d'aquests territoris es comenta d'algunes setmanes ençà l'abstència a Xàber d'Abd-el-Krim.

Els moros diuen que des del desembre ningú l'ha vist ni parlat.

Alguns creuen que ha mort, altres que és a França i circula també el rumor que ha anat a Xauen acompanyat el Raisuni.

L'EXPORTACIO DE CARAGOLS

Melilla, 12. — Procedent de Tunis ha arribat el periodista italià Mauro Trago, que desitja ingressar en el Terç per passar després a l'aviació, és, diu, que és pilot.

Parla diversos idiomes, té 23 anys i la seva documentació està en reglament.

—D'algunes setmanes ençà un industrial europeu ocupa algunes dones indígenes en la col·lecta de caragols, que es troben en gran abundància a les planes de Segangan i Arruit.

Setmanalment s'exporten a Barcelona, València i Sevilla, de cinc a sis tones d'aquests caragols.

EL PORT DE TANGER

Tanger, 12. — El dia 14 del que som ha de començar l'aplicació dels nous arbitris sobre l'atracament dels vaixells al port de Tanger.

La Cambra de Comerç Francesa, creient que aquest arbitri perjudica la vida econòmica de Tanger, ha dirigit al Govern francès un telegrama expressant-li aquest perill i assegurant que totes les colònies estrangeres són hostils a l'aplicació d'aquest arbitri.—Havas.

MISSIO MEDICA AL RIF

Londres, 12. — Cambra dels Comuns.—Un diputat pregunta si el Govern es proposa apoiar una petició dirigida per la Societat La Mija Lluja Reja britànica als governs francès i espanyol, amb el fi que donin facilitats a aquesta Societat per a la creació d'una missió mèdica al Rif.

El senyor Chamberlain respon que el Govern britànic no està disposat a intervenir en aquesta qüestió, que ha sol·licitat al Govern espanyol.—Havas.

EL GENERAL PRIMO DE RIVERA TORNA AL MARROC

Madrid, 12. — En sortir del seu despatx del ministeri de la Guerra, el general Primo de Rivera se li han acompanyat els periodistes preguntant-li si acompanyarà el Rei en el seu viatge a Saragossa.

El marquès d'Estella ha contestat: —Podem afirmar que jo no aniré a Saragossa.

—Però al Marroc sí?

—Això és seguríssim. Marxaré al

Marroc la setmana següent de la jurada de la bandera, però fixament no us puc precisar el dia.

La reunió del Directori

El general Daban s'ha suicidat

La reunió del Directori ha començat a les set de la tarda.

El general Primo de Rivera, que havia d'assistir a un àpat al palau dels ducs de Parcent, ha abandonat la Presidència a tres quarts de nou.

A la sortida, el president ha dit als periodistes que a la reunió del Directori el subsecretari d'Hisenda ha donat compte de la fallida del Banc de Crèdit Miner de Bilbao.

Ens ha informat—ha afegit—d'aquesta fallida, les conseqüències de la qual no són per desferir recels. La cartera de l'esmentat Banc està molt sanejada i ni els interessos dels compromissaris ni dels obrers, sofriran cap rebot. No hi ha, per tant, motiu perquè l'opinió s'alarmi.

D'Àfrica, sense novetat a les tres zones.

A Tetuà s'han presentat alguns rebels per sotmetre's amb armament, família i bestiar.

Un periodista, alludint la nova que des de primera hora de la nit ha corregut per Madrid, relacionada amb el general Daban, ha observat:

—Sembla que sortiu mal impressionat, president...

—Sí—ha contestat el marquès d'Estella.—Surto mal impressionat per això del general Daban. Ha estat una cosa molt trista. Anava a contraure matrimoni amb una germana de la seva primera difunta esposa. Patia de neurastènia. Estava preocupat i sens dubte en un crisi de neurastènia...

Moments després acabava la reunió del Directori.

Els periodistes han interrogat el general Mayanda sobre la notícia del general Daban, i l'esmena vocal del Directori ha dit:

—Oficialment no tenim confirmació d'aquesta desgràcia. No sabem més notícies que ones rebudes a Madrid de caràcter particular, dirigides a un diari. Aquestes notícies diuen que el general Daban, que es trobava a una finca d'Andújar en unió de la seva família, ha esmorzat avui tranquil·lament amb els seus i després han disposat donar tots un passeig. En el moment de sortir del menjador, el general Daban, pretextant que anava a cercar quelcom, s'ha ficat a una habitació immediata, i un cop dins i passats uns segons, ha sonat una detonació. La família, amb l'alarma que és de suposar, ha entrat a l'habitació trobant el general Daban mort d'un tret que s'havia disparat a sota la barba.

El general Navarro, amb el qual hem parlat els periodistes moments després, s'ha limitat a dir que la notícia havia arribat a coneixement del Directori per un despatx particular, sense que fins a les deu de la nit hi hagués cap informe oficial que corroborés el succés.

El general Vallespina ha parlat amb els reporters, dient-los: Que a la reunió del Directori hi ha assistit el subsecretari de Finances, que ha donat compte de dotze a catorze expedients.

—Han tractat de l'Estatut provincial?—ha preguntat un periodista.

—No; avui no hem tractat de l'Estatut provincial, perquè ja no hem pogut fer-ho. Demà seguirà el senyor Calvo Sotelo la seva conferència sobre el particular i és segur que acabarà demà matí, ja que manca molt poca cosa.

Interrogat pels periodistes sobre si hi havia notícies que ampliessin les que ja coneixien respecte al general Daban, ha contestat negativament, repint que no hi havia més informes que els de caràcter particular i als quals havien afegit els vocals del Directori senyors Mayanda i Navarro.

El general Vallespina s'ha afeïtat molt, tribuint grans elogis del general Daban.

A darrera hora de la tarda ha començat a córrer per Madrid la nova que el general Daban, que figurà en el primer Directori que es constituí quan el moviment del 13 de setembre, i que actualment exercia el càrrec de comandant general dels Sometents, havia mort a Andújar.

Les notícies eren molt confuses sobre les causes que havien originat la seva mort.

En les esferes oficials, sense desmentir ni desautoritzar la notícia, s'han limitat a dir que s'estaven fent algunes gestions per tractar de comprovar el que hi pogués haver de veritat en els telegrames cursats amb caràcter particular.

A la Presidència, i quan la notícia

s'havia propagat en els cercles militars, l'han confirmada, dient que a conseqüència d'una aguda neurastènia, el general Daban s'havia disparat un tret, privant-se de la vida.

El general Daban era un dels generals més joves, ja que només tenia 48 anys i recentment fou ascendit a general de divisió.

Tal com es recorda, farà uns set mesos que va quedar vidu, quedant amb onze fills, dels quals deu són noies, tenint la més gran divuit anys. Quatre de les més petites s'eduquen internes al Col·legi que les Carmelites tenen establert al carrer de Bailén, les quals desconeixien aquesta nit la fi del seu pare.

Dels informes que hem adquirit, el general Daban es volia casar aviat amb una bella senyora, germana de la seva primera esposa, la qual volia molt els seus nebots, curant de llur educació i visitant setmanalment amb el general Daban, les nenes del col·legi de les Carmelites.

Per bé que pels informes oficials s'atribueix la fatal resolució a una exacerbació d'una neurastènia aguda, entre els familiars ningú no s'explica el succés, ja que el general Daban era d'un caràcter bondadós i complia amb escrupolositat les pràctiques religioses.

El general Daban passava ara uns dies a una finca que el seu sogre té als voltants d'Andújar, que és on s'ha suicidat.

EL ROBATORI DE L'HOTEL NACIONAL ACTES DE SABOTATGE?

Madrid, 12. — La policia continua realitzant actives recerques per descobrir els misteriosos autors del robatori comès a l'Hotel Nacional, sense que fins aquest moment hagin estat coronades per l'èxit.

No és veritat que el robatori comprengués més de les persones ja conegudes: Unicament els dos matrimonis i el recaptador de contribucions del qual ja s'ha parlat han estat les víctimes.

A jut d'algunes persones de l'Hotel, no es pot descartar en absolut la hipòtesi segons la qual el robatori pot respondre a un acte de sabotatge.

A l'efecte recordem un incident que no deixa d'ésser estrany. L'Hotel fou obert per als oficials. A la una de la matinala i quan el director era al pis de baix de la casa amb tot el personal, va veure amb sorpresa que per l'escala principal baixava una gran quantitat d'aigua. S'hi acudí ràpidament, trobant que tots els dipòsits, que eren situats al terrat de la font d'havien rebentat. De seguida es van obrir totes les aixetes, aconseguint-se deturar la inundació.

A les quatre de la matinala, quan el director es retirava, va entrar un transeünt, manifestant que des del Prado havia vist que d'un pis sortia una columna de fum. Novament va acudir el gerent, senyor Otto Kercher, i el personal, i al sisè pis van veure que una saca estava cremant prop d'una porta d'una habitació. Com que hi havia poca aigua a causa de la inundació ocorreguda abans, es va sufocar el foc tirant-hi gran quantitat de sorra. No es va donar avis al servei d'incendis per evitar l'alarma.

A darrera hora de la matinala s'ha fet una detenció i un registre en una casa, atribuint-se importància a ambdues diligències.

Han estat interrogats detingudament el "sereno" de servei a l'interior i el guarda de l'Hotel.

Avui han continuat les diligències, a les quals s'atribueix importància, car sembla que se segueix una pista.

Efectivament, s'assegura que hi ha una pista, i per discreció no donem a la publicitat el que en coneixem. Podem dir, però, que fins ara ha estat delinqent un subjecte sobre el qual es reauen sospites i que no és alià a l'Hotel.

Contrariament al que s'havia dit, el jutjat del Centre no ha practicat diligències, sinó únicament les primeres.

Per creure's poc interessants les declaracions dels testimonis, s'ha ajornat fins a demà la seva comparença.

El segon cap de la brigada d'investigació criminal, senyor Blanco Santa Coloma, amb l'agent secretari Planelles i altres policies, ha anat a primeres hores de la tarda a l'Hotel Nacional i ha pres declaració a tots els dependents. Del que es desprèn d'aquestes declaracions, es

guarda, com sempre, gran reserva.

Cal, però, consignar el temps transcorregut en una declaració que amb caràcter indirecte ha ptes el senyor Blanco a un individu no funcionari de l'Hotel, i del qual es tenen antecedents a la Direcció de Seguretat.

Segons s'ha informat un periodista, sembla que l'esmentat individu està fixat per furt.

També ha estat aquesta tarda a l'Hotel, amb l'objecte d'insultir diligències, el jutge del districte del Congrés, que enten en el sumari. Ha interrogat el director i als funcionaris de l'establiment. Per mitjà de pèrils el jutjat ha tret plànols de les habitacions on s'ha efectuat el robatori i dels gabinets de bany de l'Hotel.

Les recerques de la policia, a darrera hora, van cap a un cambrer de l'hotel, el qual no ha pogut justificar clarament el que passà el temps fa nit del robatori.

Referma aquesta orientació les manifestacions que ha fet el vigilant de l'hotel, Marc Heras, el qual assegura que en tota la nit no es va moure de la porta d'entrada de l'hotel i que no va sortir ningú excepte un dels viatgers robats, el recaptador Sierra, qui sortí cap allà a les onze de la nit per anar a prendre cafè amb un amic seu a un bar que hi ha a la cantonada del carrer de Santa Maria de la Cabeza; aquest viatger va tornar a dos quarts de una, i ja no entrà ningú més fins a les dues, que arribà el senyor Querol, alcalde de Carrión de Calatrava i la seva esposa, també víctimes dels dos misteriosos visitants, als quals havien anat al teatre; després, a les quatre de la matinala, tornaren dos matrimonis que ocupaven les cambres números 208 i 209.

En el pis principal de l'hotel, la nit que es realitzà el robatori només hi havia set habitacions llogades. De tots els viatgers, cap més dels que ocupaven les habitacions robades portava diners i joies de valor.

Aquesta circumstància fa suposar que el lladre, per sí, o perquè li fes saber el "santeto", coneixia perfectament les habitacions que convenia robar.

Confirma aquest supòsit el fet que el matrimoni Vázquez de la Vega arribà a l'hotel a dos quarts d'onze de la nit anterior, i ningú que no setgui al corrent del moviment de viatgers pogué conèixer l'arribada del matrimoni.

El senyor Vázquez de la Vega, després de posar-se al llit, notà que pel corredor passaven algunes persones i com observés que tot i deixant la clau posada es podia veure el que passava a l'interior de l'habitació, posà un paper que tapés el forat del pany.

Quan s'aixecà al matí advertí la manca d'un dels caixons del secret, precisament aquell en el qual guardà les seves joies, la seva senyora la nit anterior, trobant el caixó buit a la cambra de bany.

Llavors pogué veure que el paper que posà al pany es conservava al lloc i en la forma que el col·locà, demostrant així que per entrar s'utilitzà una clau i no un aparell dels que usen els professionals.

Fou una clau falsa el que s'emprà a una clau "mestra".

El fet d'ésser tantes les habitacions robades i la circumstància que una d'elles s'ocupà poques hores abans fa suposar que fou una d'aquestes, perquè mancà temps material per fer-la. Aquesta "mestra", com queda dit, serví per a totes tres cambres.

També sembla haver-se comprovat que el lladre, gran coneixedor dels més petits detalls de la casa, pogué treure els taps del tallacorrent del llum de les habitacions robades i el corrent dels pisos, encara que cada cambra té un tallacorrent.

LA PRORROGA DELS ARRENDAMENTS DE LOCALS DESTINATS A INDUSTRIA O COMERC.

Madrid, 12. — La "Gaceta" publica la següent disposició:

Reial ordre que diu: Excel·lentíssim senyor: Vistes les instàncies elevades per diverses Càmbrs de Comerç i Confederació gremial suplicant que estengui l'aplicació del nombre segon de l'art. 2 del R. D. del 17 de setembre últim, en el sentit que s'entenguin subjectes a la prorroga obligatòria dels arrendaments tota classe de locals destinats a indústria o comerç, qualsevol que sigui llur rendida i la data del contracte.

Considerant que el text la reforma o extensió del qual es demana, queden exceptuats de la prorroga obligatòria els contractes d'arrendament atorgats amb posterioritat al primer de gener de 1925, el preu o gràcia no excedís de 500 pessetes mensuals o que no sigui major, o d'ésser-ho d'un dels comerciants o industrials establerts abans de l'esmentada data, o que continuïn en possessió d'ells, o per haver prorrogat en forma escrita el contracte corresponent, a l'empadronament de la reforma.

Considerant que els establiments oberts amb posterioritat a la mateixa data i les rendes dels quals no excedeixen de les expressades quantitats, no corresponguin als altres llogaters, quan hagin subscrit una clausula o adquirint per l'exercici continuat del comerç, que correntment es denomina propietat mercantil, i com la reglamentació dels particulars, es

troba pendent d'estudi de la comissió especial creada per real decret del 15 de juliol de 1922, i davant la mateixa s'han plantejat les reclamacions conduents al dit fi, s'ha d'esperar a què proposin en la forma estimada al Govern de S. M. el que estimin just i raonable. S. M. el rei s'ha servit declarar que no procedeix la reforma sol·licitada del nombre segon de l'article 2 del real decret del 17 de setembre últim, sense perjudici del que en el seu dia i amb nous elements de judici es disposi sobre el règim de la casa comercial.

De real ordre, etc."

LA VALORACIO OFICIAL DE MERCADERIES

La "Gaceta" publica la següent disposició:

Per tal de donar compliment al preceptuat en l'art. 21 del real decret del 8 de març de l'any passat, creant el Consell de l'Economia Nacional, es fa precis invitar totes les entitats, organismes col·laboradors, així com els vocals i assessors del dit Consell, igual que els industrials en general, perquè concorrin a la valoració oficial de les mercaderies corresponents a l'any 1924, aportant totes aquelles dades que es creguen necessàries per arribar a determinar la valor d'extensió i just de la producció nacional en la forma prescrita pel real decret d'aquesta Presidència del 12 de gener últim.

En conseqüència, el rei, de conformitat amb el preceptat pel Consell de l'Economia Nacional, s'ha servit disposar:

Primer. Durant un període de tres mesos, a comptar des de la publicació d'aquesta real ordre a la "Gaceta" de Madrid, totes les entitats i corporacions econòmiques, mercantils o industrials, interessades en la valoració oficial de les mercaderies corresponents a l'any 1924, hauran d'acudir a la informació que es declara oberta amb aquesta data, dirigint l'oportunitat a la secretaria de la secció de valoració del Consell de l'Economia Nacional, formulant les propostes raonades i justificades que creguin pertinents.

Segon. Les Càmbrs de Comerç, indústria, agrícoles o mineres, i altres entitats col·laboradores del Consell de l'Economia Nacional, així com les corporatives amb les representacions al si del dit Consell, proporcionaran els qüestionaris corresponents a tenor dels models inserits a continuació, qüestionari que hauran de tenir en compte, tant els industrials com els agrícoles, per al seu degut compliment i tramesa a la repetida secció del Consell, dintre el termini ordenat.

EL SENYOR SALA EN ACTIVITAT

Madrid, 12. — Els senyors Sala i Llosas han visitat, a dos quarts de dues de la tarda, a la Presidència, el general Jordana.

El senyor Sala ha rebut una invitació del vice-president de la Comissió provincial de Segovia per donar en aquella localitat una conferència sobre confraternitat de Castella i Catalunya, la qual campanya s'inicià fa poc temps al Palau.

El senyor Sala ha agraït la invitació, contestant que tan aviat com pugui anar a donar la conferència ho comunicarà, amb l'objecte d'assenyalar la data.

El senyor Sala es proposa envestir-se aquesta tarda amb el delegat comercial de Txecoslovàquia per canviar impressions sobre els dessigs expressats per aquest senyor al president de la Mancomunitat en relació amb l'exportació de vins cap Txecoslovàquia i la importació de vidres a Espanya.

COMENTARIS A LA PROCLAMACIO DE LA REPUBLICA DEL 73

Comentant la data del 52 aniversari de la República, diu l'"A B C" que el procés de la República fou encara que amb més gran celeritat, el mateix que el de la Monarquia de Don Amadeu. Monarquia i República moriren de parlamentarisme agut.

Es veritat que les Corts des de la Restauració fins el Parlament lliure de la Regència semblaven regenerades. L'extenuació i la impotència dels antics partits i l'autoritat de Cánovas i de Sagasta, donaren la treva enganyosa, però, no hi havia tal regeneració. Tot just desaparegué aquells homes el sistema reproduí els seus fruits.

En els darrers temps hem tingut Corts, d'un boni les més Margues, algunes d'un any, amb quatre gabinets i sense que es vales una llei, ni tansevol els pressupostos.

Podem multiplicar l'evolució d'altres èpoques amb igual moralitat. El tres de gener de 1874, quan el cop de Pavia, ningú hauria imaginat que ens trobéssim en la mateixa crisi anàrquica que el tretze de setembre de 1923, vivint en pura pèrdua mig segle.

I anem a seguir incorregibles i rebels a l'experiència?

ELS DETINGUTS DE GUON

Gijón. — Per disposició de l'autoritat militar i en virtut d'un procés que segueix la dita jurisdicció, segueixen empresonats l'alcalde, senyor Gil Fernández; l'ex-president de l'Ateneu, senyor Gutiérrez la Real; l'ex-jutge municipal; l'ex-diputat, senyor Marín Mederi; el metge, senyor Doménech Villa; l'advocat, senyor Juan Ayesta; i el periodista, senyor Josep Via.

LA CAMpanyA D'EL DEBATE

Madrid. — "El Debate, re-

ull' alguns judicis publicats, comentant l'article que fa una setmana escriví titulat "La hora de la concordia".

Glossa paràgrafs dels comentaris i insisteix en la les) del dit article, i diu que el patriotisme ens veda resignar-nos a l'apartament d'homes que amb el Directori convenen substancialment en la proclamació i defensa d'uns principis: Patria, Monarquia, Ordre, Moralitat, Religió.

Aquests sagrats lemes imposen la unió de tots els seus valors, en tal forma, que si voluntàriament no s'hi va, les circumstàncies obligaran a fer-ho algun dia.

Més com la improvisació sol ésser mare del fracàs i el fracàs d'aquell intent de defensa social seria de conseqüències funestíssimes, cap raó pot excusar noves demores en el convert de bones voluntats.

Per això, obediènt a un criteri que és el del debat de sempre, ens resistim a deixar-nos arrossegat per sentiments partidistes i de bandera i insistim en la tasca perquè la política futura d'Espanya se substenti en una gran associació de ciutadans decidits a mantenir els més alts ideals avui més que mai necessaris per a la conservació de la societat.

CLOWN MULTAT

El clown Deby ha estat multat per dit al públic un acudit sobre les nenes desaparegudes.

Un agent el va portar a la Inspecció de Seguretat, on va ésser convidat a pagar dues centes cinquanta pessetes o a quedar detingut.

Va abonar la multa, essent posat en llibertat.

NOTA DE LA PRESIDENCIA SOBRE ELS PRESOS DE MURCIA

Madrid, 12. — A la Presidència han facilitat aquesta tarda una nota en la qual, contestant un període que parlava de les condicions en què estaven els presos a la Presó de Múrcia i demanava que fos millorada la seva situació, diu que els presos de l'Alfudí penat han estat ja traslladats a una altra instal·lació de caràcter provisional, mentre es construeix un altre edifici.

Cal tenir en compte, afegeix la nota, que fa poca cosa més de dos anys que van passar a l'Estat les obligacions carcelàries, i que durant aquest temps s'han construït de nova planta les presons d'Almería i Ocaña, i han estat transformades convertint-les en models, la d'Oviedo i el correccional de Guadajara.

L'ACCIO GALLEGUISTA

Madrid, 12. — Al Centre de Galícia ha donat aquesta tarda la seva anunciada i segona conferència el catedràtic gallec de l'Institut del Cardenal Cisneros, senyor Eloi Blanco André, dissortant sobre "Els ferrocarrils centrals a Galícia".

El conferenciant ha sostingut que, per a l'existència de Galícia com a regió, és indispensable la construcció de ferrocarrils que permetin assolir les més grans facilitats en el tràfic.

Ha proposat com a solució la construcció del ferrocarril de Zamora a Orense, i el d'Avila a Salamanca, amb la qual cosa s'aconseguiria reduir la distància amb Madrid en uns dos cents quilòmetres.

Des del punt de vista financer, assenyala la conveniència d'explotar els salts d'aigua del Duero, amb el qual es resoldria electrificar aquestes i altres línies espanyoles.

Ha dit el senyor André, que la província d'Orense és, d'entre les de Galícia, la més desamparada en comunicacions, malgrat que, per la seva cultura, és una de les de més vitalitat.

Ha assegurat que si l'Estat construís les dites línies, podria realitzar-se sense cap reemborsament, limitant-se a emetre obligacions i mobilitzar el crèdit.

ELS TELEFONS DE LA MANCOMUNITAT

Madrid, 12. —

CRONICA DE CULTURA

EL DR. LLUIS TRIAS DE BES
El nostre amic, l'intel·ligent doctor Lluís Trias de Bes, ha marxat una temporada a París per completar els seus importants estudis sobre el cor. La seva absència durarà uns quants mesos.

AGRUPACIO D'ALUMNES I EX-ALUMNES DE L'ESCOLA NORMAL
Aquesta Agrupació celebrarà la seva conferència cultural el dia 14 de l'actual a dos quarts de set de la tarda, a l'Escola Nacional, comte del Asalto, 57, pral.

L'advocat Salvador Palau dissertarà sobre "La dona i el dret polític".

UNIO PROFESSIONAL DE DEPENDENTS I EMPLEATS DE COMERÇ
A la Unió Professional de Dependents i Empleats de Comerç, avui, divendres, a les nou del vespre, el professor Frederic Jiménez Ruiz donarà la seva acostumbrada lliçió pública de "Geografia comercial, econòmica i estadística". L'assistència al dit curs és completament gratuïta.

ASSOCIACIO DE COMPTABLES DE CATALUNYA
En aquesta nit, Sant Honorat, 7, avui, a les deu de la nit, continuarà pel mateix ponent iniciador l'exposició i discussió del tema "Comptes d'ordre" que tan viu interès va despertar entre els nombrosos socis que concorren a aquestes selectes converses, de caire tan eminentment cultural.

LES NOSTRES GRANS PUBLICACIONS
Es amb gust que donem als nostres llegidors la notícia dels elogis que "La Paraula Cristiana" ha merescut de l'eminent publicador de renom mundial, "La Civiltà Cattolica", que es publica a Roma, i que és feta per per elements de prestigi i que està revestida d'una màxima autoritat per la seva tradició gloriosa.

La qüestió de Telèfons

El jutge instructor continua treballant activament en el ja famós afer de la Companyia de Telèfons. Ha ordenat que siguin citats a declarar diversos testimonis.

L'advocat de l'Estat, senyor Josep Maria Despuig, està estudiant el sumari.

Ahí al matí el senyor Remigí Gil Ramonet constituï la fiança de 10.000 pessetes per a la llibertat del senyor Escrivano, el qual fou alliberat a la tarda.

Perquè l'Audiència pugui entendre en l'apel·lació del jutjat denegant la revocació de l'autoritat de processament i presó d'En Gomila, es treu un testimoni de la causa, que serà tramès a la relatoria del senyor l'era perquè es celebri la "vistilla" davant la Secció tercera.

Com que el sumari ja és prou voluminós, es creu que trigaran encara forces dies abans no es pugui celebrar.

CRONICA JUDICIARIA

Assenyalaments per a avui
AUDIENCIA TERRITORIAL
Sala primera. — Oest. Major quantia. Ramon Vidal contra Pere Singla.
Sala segona. Vendrell. Incident. Casinó Agrícola Banyeres contra Francesc Raspall.
Audiència. Major quantia. Antoni Díaz contra Joan Salat. Sud. Incident. Consol Trillén contra Jaume Serrall.
AUDIENCIA PROVINCIAL
Secció primera. — Audiència. Un oral per furt contra A. Molina, i un incident per estafa.
Secció segona. — Sabadell. Tres orals per lesions, estafa i furt contra Manuel Domènech, Joan Porta i Carina Homs, respectivament.
Secció tercera. — Hospitalet. Un incident per estafa.
Barcelona. Un oral per imprudència contra Ramon Aleu.

JUTJATS
Durant les seves hores de guàrdia, el jutjat de la Concepció ha instruit 28 diligències, ingressant als calabossos sis detinguts.

El substitut de l'Hospital, a qual relleva el de l'Audiència.

DE LA FALSIFICACIO DE BITLLETS
El jutge de la Universitat ha denegat el recurs de reforma d'autoritat de processament dictat contra Tomàs Valero, amb motiu de la falsificació de bitllets.

Propylactic
Es protegeix la confiança i l'interès de la desconfiança.
Les cures corren, en forma de cura, pautada en els interessos de la desconfiança, assegurant una acció efectiva, tal com la cura interior de la salut.

DE L'AJUNTAMENT

METROPOLITA
A SANT ANDREU
La segona divisió de ferrocarrils ha tramès un ofici a l'Alcaldia d'un projecte de ferrocarril metropolità de la Plaça de Tetuà a Sant Andreu.

LA COMISSIO PERMANENT RESCINDEIX EL CONTRACTE RELATIU A LES CANTINES ESCOLARS
Segons una nota facilitada ahir per l'Alcaldia, la Comissió municipal permanent ha acordat rescindir el contracte relatiu a les Cantines Escolars.

LA FESTIVITAT DE SANTA EULALIA A L'AJUNTAMENT
L'Ajuntament en corporació ahir assistí a la festivitat religiosa a honor de Santa Eulàlia, que se celebra a la Seu.

La major part de regidors lluitan els uniformes de gentils-homes i altres, donant una gran nota de varietat. Fou una innovació ben agradable, car fins ara els regidors no havien dut mai altres insignies que les dels respectius càrrecs municipals.

NOTES INFORMATIVES

ELS METROPOLITANS
Per la segona divisió de Ferrocarrils s'ha tramès un ofici a l'Ajuntament, acompanyant els plànols d'un projecte del Ferrocarril Metropolità S. A., que pretén establir una línia de ferrocarril secundari sense la garantia de l'Estat, des de la Plaça de Tetuà a Sant Andreu de Palomar.

Servei de la policia

Una banda de falsificadors

Tenint notícies que en aquesta capital hi havia uns individus que es dedicaven a falsificar els bitllets de la renda de l'Alcohol, que van col·locats a les ampolles de licors, secundant ordre de la superioritat, els funcionaris de la brigada especial, Alfred Saez d'Industria, Ismael Góngal i Marian Ruiz Zorrilla, practicaren investigacions, les quals foren portades a cap amb tota reserva durant alguns dies i que donaren per resultat esbrinar que un dipòsit d'aquells es trobava al carrer de Barbuta, 23.

Personals a la dita casa, efectuaren un registre que donà per resultat trobar al pis primer, segona porta, no solament el que els agents cercaven, sinó també tot el funcionament d'una falsificació d'etiquetes i capses de les que usa la casa "Domèch" per a les seves ampolles grans i petites de conyac, i gran quantitat de documents dels que fan ús del conyac engany "de l'enterrament".

Després de procedir a la incautació de tot, consistent en 5.000 preutges de la renda de l'Alcohol i els clixos o gravats emprats per a l'el·lèctric, 6.000 etiquetes de les que s'usen en les ampolles de l'enterrament conyac; onze quilibres i mig d'estany en capses per col·locar a les ampolles i una premsa amb els seus treballs corresponents per inserir en aquestes capses la marca de fabricació del conyac Domèch, tal com apareix en les autèntiques, així com en altres tapt; un flascó d'essència per a la fabricació de conyac; fórmules de fabricació; una quantitat de colorant, mig quilò de sacarina; el marcador per numerar els elements preutges; un barril contenint una llibra de líquid que sembla de conyac, i gran quantitat de documents (com és natural, falsos), carles i sobres amb direccions de l'estranger, retalls de periòdics, telegrams, etc., dels que s'usen pels professionals del "timo" de l'enterrament, per preparar llurs estafes. La inquina del pis digué que tot allò era propietat de Sebastià Buñi Colls, veí dels baixos de la mateixa casa, i que li ho havia donat a guardar, la qual cosa fou comprovada, car detingut aquest manifestà ésser cert tot el que deia aquella.

També ha estat detingut un altre subjecte anomenat Tomàs Moset Castells, el qual, en el moment que la policia es trobava practicant el registre anterior, manifestà que anava a recollir tot l'ocupat, per encarregar de Sebastià Buñi, per inutilitzar-lo, ja que aquest sospitava que els agents de l'autoritat li seguien els passos i tot allò podia comprometre'l molt.

Els dos, amb els objectes trobats, han estat no sols a disposició del jutjat i els funcionaris esmentats continuen les gestions per tractar de detenir altres complicats en tal assumpte.

Se sospita que, a més de la casa de la capital, hi ha altres punts de venda de falsificats. Durant la seva estada en aquesta capital ha tingut molts domiciliis, com també Sebastià Buñi, que, com encarregat de recollir la correspondència i contestar els que es tractava d'estafar, dirigien a molts noms i domiciliis i molt especialment al de Josep Vidal, que era el que el Buñi utilitzava en els diferents hotels on s'estajava, només per uns dies, amb l'indicat subjecte.

A darrera hora també ha estat detingut un altre dels complicats, anomenat "L'Avi", el comissionista d'hotels.

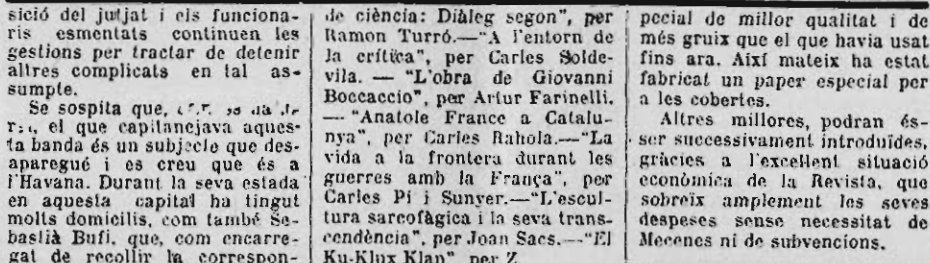
SERVEI METEOROLOGIC DE CATALUNYA

SITUACIO ATMOSFERICA GENERAL A LES 8 DEL MATI. (Observacions d'Europa, Nord d'Àfrica i Àsia, rebudes per telegrafia sense fil):
La forta depressió de l'Atlàntic septentrional avança cap el Nord d'Europa, essent el temps molt variable a l'occident europeu, observant-se forts temporals a les Illes Britàniques i pluges al Marroc i sud de la Península Ibèrica.

ESTAT DEL TEMPE A CATALUNYA A LES 8 DEL MATI. (Observacions de la Xarxa meteorològica catalana, comunicades per telèfon):
La nuvolositat és general a Catalunya, observant-se algunes pluges d'escassa intensitat al Pallars i al pla d'Urgell.

Existeixen abundants boires i calitxes als plans de Vich i Bages.

La temperatura màxima ha estat de 17 graus a Figueras, i la mínima de 4 graus sota zero al llac Estangento.

3. VENTS SUPERIORS A BARCELONA. Sondatges de l'atmosfera lliure a les 13:
Altitud en metres: 250, 500, 1000, 2000.
Direcció: SW, WSW, WSW, SSW.
Velocitat en metres per segon: 4, 7, 16, 25.

OBSERVATORI METEOROLOGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA
Hores d'observació: 7, 13 i 18 hores

Baròmetre a zero i al nivell de la mar: 759,7, 758,9, 759,2 mil·límetres: 1012,9, 1011,8, 1012,2 mil·libars.

— Termòmetre a l'ombra (sec): 10,2, 15,7, 12,7. — Termòmetre a l'ombra (humit): 9,3, 10,8, 10,1. — Humitat (centèsimes de saturació): 88, 51, 70. — Direcció del vent: W, NW, W. — Direcció del vent: 1, 3, 1. — Estat del cel: tapat, quasi tapat. — Classe de núvols: fracto-cúmuls, cúmuls-nimbus; alts-trats, fracto-cúmuls; cúmuls-nimbus, alts-trats.

Temperatures extremes a romera
Màxima: 16,4. — Mínima: 7,4. — Mínima arran de terra: 7,3. — Oscil·lació termomètrica: 9,0. — Temperatura mitja: 11,9. — Precipitació aigua: 0,5 de les 7 hores del dia anterior a les 7 hores del dia de la data en mil·límetres d'espessor, o sigui, litres per metre quadrat: 0,0. — Recorregut del vent en igual temps: 56 quilòmetres. — Observacions particulars: Boira al matí, pluja inapreciable a la tarda.

LES SARDANES

Hem rebut el número de febrer de "La Sardana", butlletí del Foment de la Sardana de Barcelona. Tant per la seva presentació com pel seu contingut, dona la sensació d'una cosa ben feta. Altament no escarria a la prestigiosa entitat. Remarcuem el seu editorial, com a una de les millors pàgines que s'han escrit a l'entorn de la sardana.

Des de "La Sardana" hom fa una al·lusió a unes paraules dites d'aquestes pàgines. Hom diu que hi ha veritables motius perquè les ballades hagin de fer-se a la Plaça de la Casagrande, perquè encara no s'han pogut relligar-se cinquanta volums, que es pesen a la venda al preu de 18,50 pessetes cada un.

Nosaltres no volem donar a la sardana més significació ni més transcendència que la que té (Maragall en donà la mida justa). Però direm ben alt que a més d'un espai és una cosa, com tota obra d'art i de cultura, de l'esperit.

El nom de la Principal de la Bisbal començava ja de sonar com una cosa molt llunyana. Sortosament aviat podem sentir-la. El dia 8 de març i el dia de Sant Josep, al Desert de Sarrià.

Hi ha una cosa que com més hi pensem més ens neguiteja. Entre els músics de cobla tenen fama les tenores d'En Soldevila i les tiples i flabials d'En Llanà. Llanà ja és mort. Soldevila no viurà pas eternament. I després, d'on sortiran aquests instruments? No són pas aquests uns instruments que durin tota la vida, tampoc.

LA "REVISTA DE CATALUNYA"

La setmanera, editant sortirà el número 8, corresponent a l'actual mes de febrer.

El dit número continuarà, ultra les seccions habituals, els articles següents:

"Diàlegs sobre coses d'art i de ciència: Diàleg segon", per Ramon Turro. — "A l'entorn de la crítica", per Carles Soldevila. — "L'obra de Giovanni Boccaccio", per Artur Farinelli. — "Anatole France a Catalunya", per Carles Rahola. — "La vida a la frontera durant les guerres amb la França", per Carles Pi i Sunyer. — "L'escultura sarcòfaga i la seva transcendència", per Joan Sacs. — "El Ku-Klux Klan", per Z.

En el número del mes de març, que està ja confeccionant-se, la "Revista de Catalunya" publicarà, entre altres, els articles següents:

"Com es forma un poble (La composició ètnica de Catalunya)", per Pere Bosch i Gimpera. — "Els arguments de Zenon d'Elea i el concepte de l'infinit", per Joan Crexells. — "Quan el sol no es ponia... (Les lletres de noves de la casa Eugèr)", per Victor Oliva. — "Rabindranath Tagore", per J. Canongue Ribalta. — "Raga, Poble i Nació", per Josep M. Batista i Roca.

Està procedint-se activament al relligat del volum corresponent al segon semestre de l'any passat.

Els lectors i subscriptors que deixaren llurs respectius exemplars a l'Administració de la "Revista de Catalunya" durant el mes passat, poden passar a recollir els volums.

Amb els exemplars de fons que quedaven a l'arxiu, han pogut relligar-se cinquanta volums, que es pesen a la venda al preu de 18,50 pessetes cada un.

Llista la tercera edició del número primer, han estat repartits els exemplars als subscriptors que encara no havien rebut el dit número, per haver-se exhaurit les dues primeres edicions.

Els lectors que vulguin completar llurs col·leccions amb el dit número, poden adquirir-lo a l'Administració de la "Revista de Catalunya".

Des del número de març, la "Revista de Catalunya" serà estampada sobre un nou paper es.

AMADORES
Tria la teua

ELS ESPORTS

FUTBOL
L'ALCANTARA JUGARÀ DIUMENGE CONTRA L'ESPANYOL
Arriba a nosaltres la notícia que com a conseqüència de diverses entrevistes que han tingut lloc aquests dies, En Pauli Alcàntara, l'ex-capità del primer equip del F. C. Barcelona, es reintegrarà al seu lloc de davant en l'esmentat cercle, on jugarà diumenge vinent contra l'Espanyol.

Sempre segons els nostres informes, anit passada els directius de la Junta del Barcelona ratificaren les bases d'aquest acord, que avui prendrà estat oficial.

LA SUBSCRIPCIO DELS FUTBOLISTES AL MONUMENT D'EN GUIMERA
Està pròxima a tancar-se la subscripció iniciada per la Federació Catalana de Futbol entre els cercles adherits per tal de contribuir a recaptar fons per al monument al gloriós poeta de Catalunya, N'Àngel Guimerà.

En la llista de donants hom hi observa tots els clubs del Grup A, excepte el "R. C. Deportivo Español".

L'ESPANYOL PROVA LES TRIBUNES DEL CAMP NOU
A les quatre d'aquesta tarda el C. D. Espanyol efectuarà les proves de resistència de la tribuna construïda al seu camp de la carretera de Sarrià.

LA REAPARICIO D'OLIVERES A LA U. E. DE SANS
Es dona com a segura la reaparició del jugador Oliveres, l'extrem esquerra de la Unió Esportiva de Sans, seleccionat algunes vegades. Ha estat gairebé un any allunyat dels camps de futbol. Hem vist com s'entrenava i ha demostrat encara recordar-se d'aquell driblar tan elegant, tan admirat i tan personal. La Unió Esportiva creixerà encara amb aquest jove jugador, el qual és ben vist per tothom.

BOXA

LA REUNIO PUGILISTICA D'AVUI
A base del match revenja entre Tomàs Thomas i Schladenhaufen, els organitzadors de les vetlles del Frontó Palace han conjuntat per a avui una reunió, el programa de la qual està integrat, ultra el match esmentat, pels següents encontres:

Gironès contra Dastillon; Marín contra Matte; Margale contra Bruguer, i Català contra Polo.

La revenja Thomas-Schladenhaufen és esperada amb certa expectació i cridarà segurament molt públic. Tomàs Thomas, a qui la recent i brillant victòria sobre Ricard Alís ha encomanat una gran confiança, espera treure's aquesta nit l'espina de la desfeta que fa poques setmanes que experimentà a mans de l'alemany, essent un criteri molt generalitzat que si és que el campió de Catalunya del pes mitjà no aconseguirà batre el seu adversari no sucumbirà tan ràpidament com l'altra vegada.

Schladenhaufen o "Xafanassos" — com li diu ja el públic — és un home que no sabent boxar, però posseïent uns mètodes d'entrenament completament estrafalaris, ha aconseguit cridar l'atenció a Barcelona batent fins ara tots els adversaris que hom li ha posat davant, gràcies únicament a la força del seu punch. Res més fàcil, teòricament, que batre'l, i és per això que cap dels nostres boxadors del seu pes refusaria lluitar-li encara que possiblement el resultat no els seria pas favorable, per la senzilla raó que, segons el nostre lleial parer, encara no en saben prou. Les circumstàncies han fet que sigui avui un boxador ja batut pel campió del Baix Rin, l'home més qualificat que puguem oposar-li. Aconseguirà un resultat favorable? Heu's aci el que tothom es demana, sense que hi hagi qui s'atreveixi a formular una resposta.

La reaparició de Gironès davant Dastillon pot ésser també interessant. El francès és una ex-glòria del ring que fa vuit dies aconseguió encara batre a Berlín el campió d'Alemanya del pes ploma. Les seves possibilitats davant del nostre compatriota consisteixen en la durada, relativament curta, del match (deu rounds), que li permetrà sostenir des del començament el seu acostumat tren. Dastillon va batre i va ésser batut, successivament, per En Ruiz, el campió peninsular de la categoria, ara fa un any.

Matte, campió d'Hongria, al qual són atribuïdes un seguit de victòries, és per a nosaltres un desconegut. Marín, el seu adversari, és avui per avui l'únic pes mig fort català que està en actiu. Marín va batre no ja a gaire, al Principal, el negre Kid Cardenas.

EXCURSIONISME

Diumenge que ve la Secció d'Excursions de l'Ateneu Enciclopèdic Popular efectuarà una interessant excursió a la Selva Negra i Castellcir, sortint per l'estació del Nord a les sis del matí i tornant per la mateixa línia a un quart de deu del vespre.

El Centre Excursionista Pària efectuarà diumenge una excursió al Montseny, passant per Breda, Riells, Santa Fe i Gualba.

Sortida: a les cinc del matí, per l'estació de França.

L'Agrupació Excursionista Togamanc, diumenge que ve efectuarà una excursió a Sant Llorenç de Munt, sota el següent itinerari: Terrassa, Matadepera, Turó d'En Sabater, el Camell, Sant Feliu del Reg, Sant Esteve de Castellar i Sabadell.

Lloc de reunió: a la plaça de Catalunya, a tres quarts de cinc, per sortir a les cinc.

CONFERENCIA

Avui, divendres, a les deu de la nit al Centre Excursionista de Catalunya, el soci senyor Lluís Estades donarà una conferència descriptiva d'una excursió als Alps Dauphine — Ascensions als Ecrins i a la Meije, la qual serà il·lustrada amb nombrosos i interessants projectes.

LA MUSICA

CONCERT
Per a demà, dissabte, a les deu de la vetlla, la Secció Musical del Circol Catòlic de Gràcia, carrer de Santa Magdalena, 12 i 14, ha organitzat un selecte concert, en el qual la triple senyoreta Palmira Castellet de granària un escollit recital de cançons, acompanyada al piano pel mestre Armand Flavià.

El programa és integrat per peces de renomats compositors, entre altres Mozart, Schumann, Schubert, Lamote de Grignon, Boeris de Fauré, N. Grieg, A. Mestres, A. Flavià, etc.

LIBELLE: II acte de "Madame de Pompadour"; I acte de "Scugnizza" (Els pillets). Són els tres actes d'òpera que més permeten el llament d'aquest artista. A l'intermèdi primer l'Orsini es presentarà com a compositor de gran volada i com a director d'orquestra. L'orquestra, sota la seva direcció, interpretarà la seva obra anomenada "Orsinofonia", un 'prodigi de comicitat que sens dubte farà les delícies del públic.

OLYMPIA
El geni actor còmic de la famosa companyia Lombardo-Caramba farà el seu benefici en aquesta esplèndida sala demà, dissabte, al vespre. L'Orsini amb la seva curta actuació a Barcelona, s'ha guanyat moltes simpaties. El programa que anuncia com a extraordinari per al seu benefici, és el següent: I acte de "La danza delle

CATALUNYA

GINONA
El cadastre :: Des-
tales notícies
L'Ajuntament ha obert con-
curs lliure per a la provisió del
cadastre de propietat municipal.
El concurs té 1.500 pessetes anuals
de gratificació de 250 pes-
setes. Les instances hauran de
presentar-se en el termini de
15 dies.
Aviat començaran els tre-
balls per a la comprovació del
cadastre de la riquesa urbana
de la ciutat de Ter.
Una veïna de Castell d'A-
lba, filla d'edat avançada,
va tenir la desgràcia que so-
nassin les robes, morint
després de moments a conseqüèn-
cia de les cremades sofertes.
Han mort les virtuoses
cantants Trinitat de Fonsde-
la Terra, i Concepció Colo-
nial, germana de l'acreditat in-
strumentista senyor Joaquim Colo-
nial. Aquestes morts han estat
lamentables, rebent les res-
pectives famílies nombrosos
dolors de condol.
L'Ajuntament de Ribes
d'Issa ha acordat desistir
del projecte d'expropiació for-
çada de terrenys destinats a
jardins.
L'Institut Nacional d'Al-
lèrgia ha tramès a la Ins-
titució provincial de Sanitat la
petició necessària per a la vacu-
ant antivaricel·losa dels joves
d'actual reemplac. Els alca-
ldes podran recollir a la Ins-
titució de les onze a les tretze,
vacuna que correspongui a
l'Ajuntament.
El catòlic de la Uni-
versitat de Barcelona, doctor
Miguel de la Cámara, ha
fet un important donatiu d'o-
bres sobre geologia, des-
cendides a la Biblioteca de l'Ate-
neu, on va donar recentment,
per gran èxit, dues conferèn-
cies sobre la costa i els volcans
d'aquesta província.
L'Ajuntament de Pala-
uella ha convocat nou concurs
per a la construcció d'un car-
reter de consorci de l'ermita de
Sant Sebastià, amb subjecció a
les condicions del pri-
mer concurs.
TARRAGONA
La Junta local de pesca :: Obi-
tari :: Conferència :: Esports.
Altres noves
La Junta local de pesca es re-
unirà dimenge propassat. En
aquesta reunió, que la preside-
ix el comandant de Marina, es
donarà compte de la ins-
taurada presentada per una So-
cietat que sol·licitava la corres-
pondent autorització per poder
mostrar la pesca de l'espón-
ja, aigua d'aquesta provin-
cia marítima.
La Junta estudia la petició, i
uns dels reunits manifesta-
ren que, certament, no hi ha a
la nostra mar cap fons roca-
s, és en l'espècie "esponja",
l'excepte d'un banc exist-
ent davant de Sant Carles de
l'Alfama, a uns 20 milles de la
ciutat i en direcció E. a S., el
qual produeix l'esmentada plan-
ta marina, considerant-la, però,
de classe inferior i sumament
poc de pesca produïda.
La Junta, però, no hi va tro-
bar cap inconvenient que es
pugui pescar l'espónja, tal com
demana la Societat petico-
nària.
El mateix dimenge es
reunirà el Serrat de la Pesca,
en el qual actua el segon
comandant de Marina lliure a la
ciutat, la quantitat de
pesca, import del segon
termini de la que li ha concedit
la Caixa central per a la fun-
ció del Pòsit.
El jove advocat de l'Es-
tat En Ramon Serrano Sunyer,
de l'enginyer en cap de les
obres públiques d'aquesta pro-
víncia, ha estat proposat per a
una de les dues pensions con-
cedides pel Govern per tal que
estudi a l'estranger a completar
els seus estudis.
Ha mort en aquesta ciu-
tat el senyor Josep Canvells
Soler, pare dels nostres dilectes
amics En Joan Ramon i En Jo-
seph Maria, als quals testi-
fiquem el nostre sentit con-
dol.
El Banc Comercial de
Tarragona celebrarà junta ge-
neral ordinària dimenge vi-
nent, dia 15.
La conferència que donà
el Col·legi d'Estudis de l'Acció
Catalana de la Dona la senyora
Josepa Herrera, inspectora
de Primera ensenyança d'aques-
ta província, resultà interès-
santíssima, car el tema "Les
morts" el desenvolupà d'una ma-
nera encertada i eloqüent.
La Penya Esportiva C. T.
està organitzant un gran ball de
baixes, el qual se celebrarà
al Col·legi Mundial, dimenge
viuent, a les cinc de la tarda;
la sala de ball restarà artística-
ment guarnida, i a les noies que
hagin se les obsequiarà amb
magnífics presents.
Hom tingui notícia que a
Barcelona es troba greument
malalt el senyor Martí Betriu,
pare de la nostra apreciable
amiga Na Maria Rodon, al
qual senyor li desitgem un rà-
pid i complet restabliment.
El Comitè provincial d'At-
lisme ens ha assabentat que

D'ORIENT

Com presentà a la Cambra persa el primer ministre, el seu dilema-ultimatum entre ell i el Xa

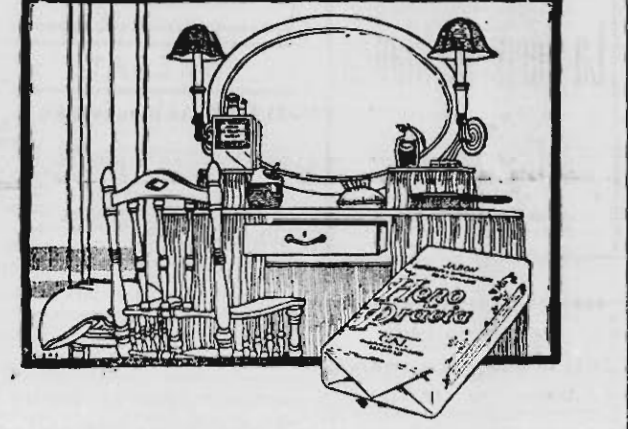
Teheran, 12.—El primer mi-
nistre Sirdar Sapha, que des de
la seva arribada d'una expedi-
ció gloriosa contra els rebels
del Sud, ha evitat ostensiblement
visitar el príncep hereu,
ha presentat un ultimatum al
Parlament, concedint-li un ter-
mini que acaba avui, dijous, a
les dotze de la nit, perquè trii
entre ell o el Xa.
El primer ministre ha declara-
t que no pot continuar davant
el Govern d'un país on les con-
dicions són insegures i poc sa-
tisfactors, i que en el cas que
el Parlament es pronunciï a fa-
vor seu, haurà d'inclinarse da-
vant ell o el Xa.
Aquest ultimatum ha causat
enorme sensació, i el Parlament
es troba en una situació molt
difícil, davant l'alternativa en
què el col·loca el primer mi-
nistre.
Es creu que el Parlament es
negarà a pronunciar-se en una
qüestió que és tan fonamental
per a la vida d'un país.
A l'Assemblea d'Angora
Un diputat en fereix un altre
a trets de revòlver
Angora, 12.—En la sessió de
l'Assemblea nacional, el dipu-
tat Halid ha fet diversos trets
de revòlver contra el seu co-
lega Ali Bei, el qual ha resultat
ferit greument.
L'Assemblea, després d'una
sessió tumultuosa, ha decidit

aplicar el reglament interior,
prohibint als diputats assistir
a les sessions amb armes.
**Les potències avisen el Go-
vern xinès sobre l'estat
dels ferrocarrils**
París, 12.—Comuniquen des de
Pequin que el Govern xinès ha es-
tat avisat seriosament, mitjançant el
Cos diplomàtic, sobre el lamentable
estat dels ferrocarrils xinesos, la
qual cosa, ultra produir un greu per-
judici al país, perjudica els inter-
essos dels estrangers que tenen ac-
cions ferroviàries.—Havas

DE BELGICA
**El baró Coppee condemnat
a pagar vint milions i els
interessos**
Brusselles, 12.—el baró Coppee
ha estat condemnat a pagar a l'Es-
tat la quantitat i els interessos de
vint milions de francs.—Havas

**Un raid aeri al Congo
Sortida de tres aviadors**
Brusselles, 12.—Els aviadors
Blieffery, Roger i Debruycker, sor-
tiren a les 7/32 cap al Congo belga,
malgrat d'haver-los estat assenyalat
mal temps a tot el trajecte.
La primera escala probable és
Perpinyà.—Havas
UN AVIO ATERRA A FRANÇA
Dijon, 12.—El tiutent aviadador bel-
ga Thieffry, que pilotant un avió de
tres motors ha sortit aquest mati
de Brusselles, s'ha vist obligat a
aterrar a 45 quilòmetres al Nord d'a-
questa població, a conseqüència
d'haver sofert una avaria a un dels
motors.
Després d'haver-la reparat, l'a-
viador ha reprès el vol, arribant a
aquesta ciutat a les 3/25.—Havas

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA MILITAR

Estigui previnguda

L'esguard d'una persona que
per primera volta entri a la
seva cambra, es posarà ins-
tintivament en el tocador i en
els seus utensilis i flascons.
Desitja que formi bon
concepte dels seus cos-
tums d'higiene, de la seva
previsió i del seu bon gust?
Tingui cura que hi hagi sem-
pre a la sabonera una pastilla
de sabó Heno de Pravia.
Si la persona visitant desitja
rentar-se, restarà encisada
en usar aquest sabó ideal.
Per la seva pasta pura, per
l'escuma suau i pel seu intens
i característic perfum, deixa
satisfet el gust més delicat.

Sabó Heno de Pravia

Pastilla, 1'50 a tota Espanya
L'impost del Timbre va a càrrec del comprador

PERFUMERIA GAL: MADRID

LA POST-QUERRA

La posició dels Es- tats Units davant els problemes d'Europa El Senat americà i l'actuació del Pre- sident

Washington, 12.—Hi ha
gran inquietud als cercles polí-
tics a causa dels rumors pro-
cedents de París, segons els
quals França té la intenció d'a-
jornar l'evacuació de la Ruhr,
fixada per a mitjans d'agost vi-
nent, mentre no hagi obtingut
garanties suficients per a la
seva seguretat.
En els cercles autoritzats es
declara que encara que els Es-
tats Units no sigui cap de les
potències signants dels acords
de Londres la política europea
de Nord-Amèrica està intima-
ment lligada amb l'èxit del pla
Dawes. A més a més, Nord-Amè-
rica ha proporcionat una gran
part dels cabals destinats a fer
funcionar el pla Dawes, i per
conseqüent la perspectiva de no-
ves complicacions és causa d'in-
quietud a Nord-Amèrica.
El recent acord financer de
París, signat per l'ambaixador
nord-americà senyor Kellogg,
constitueix una part integrant
de l'execució del pla Dawes.
Si aquest pla fracassa, signi-
ficarà que no solament han
quedat suspeses les reparacions
de guerra a Nord-Amèrica, sinó
també que les obligacions que
ha assumit els Estats Units en
virtut de l'acord de París entra-
ren en un període molt difícil.
Es posa de relleu que Kellogg,
negociador personal, en nom de
Nord-Amèrica, de l'acord de Pa-
rís, es veurà obligat ara, en la
seva qualitat de nou ministre
d'Estat, a ocupar-se de la si-
tuació creada per les peticions
de França, la qual exigeix ga-
ranties de seguretat i manifesta
el desig de mantenir-se a la
Ruhr mentre no hagi obtingut
aquestes garanties.

La dimissió de Mr. Kellogg com ambaixador

Londres, 12.—Comuniquen de
Washington als diaris que és molt
probable que el senyor Kellogg, am-
baixador dels Estats Units a Lon-
dres, dimiteixi el dit càrrec d'am-
baixador abans del 4 de març, en la
qual data haurà de possessionar-se del
Departament d'Estat, per dimissió del
senyor Hughes.
Mr. Kellogg haurà de presentar-se
probablement davant el Senat per
explicar el seu paper en el recent
acord de París sobre les reparacions,
en el qual l'esmentat senyor Kellogg
accepta per als Estats Units obli-
gacions inspirades en els punts de vista
del president Coolidge segons aquest
ha manifestat en recents declaracions.
Aquesta iniciativa del Senat sembla
ésser una manifestació de l'hostilitat
amb què són acollits a l'Alta Cam-
bra algunes decisions del president de
la República.—Havas

Haurà de dimitir també com a ministre?

Londres, 12.—Els periòdics de
Washington diuen que és molt pos-
sible que el nou ministre d'Estat
Kellogg es vegi obligat a presentar
la dimissió de les seves funcions.
El ministre haurà d'explicar da-
vant el Senat les seves gestions en el
conveni de París de 14 de gener, en
les quals gestions se l'acusa d'haver
estat negligent amb els interessos
d'Amèrica.
**RUMORS D'UN PACTE MILI-
TAR FRANCO-ANGLES**
París, 12.—De Londres telegra-
fien a "Le Matin" que Chamberlain
discuteix aquests dies amb el Comitè
Naval la qüestió relativa a la con-
clusió d'un pacte militar amb França.
El ministre d'Afers Estrangers so-
té la tesi que els ports francesos de
la Mànega han d'ésser defensats de
comú acord contra tota agressió.—
Havas

La qüestió del Protocol de Ginebra

**Declaracions de Lord Cham-
berlain als Comuns**
Londres, 12.—Cambra dels Co-
muns.—Contestant una pregunta el
senyor Chamberlain declara que el
Govern anglès no ha entolat cap
negociació per arribar a un pacte se-
parat amb cap nació.
Es proposa el Govern examinar se-
riosa i els grans qüestions plan-
tejades pel Protocol de Ginebra.
Qualsevol que sigui la decisió so-
bre aquest protocol o de les qüestions
en depenen, el Govern no pensa
comprometre el país per aquest Pro-
tocol o per qualsevol obligació nova
de caràcter semblant, sense el con-
sentiment del Parlament.—Havas
Londres, 12.—L'Agència Reuter
informa que els ministres interessats
examinaran molt aviat la qüestió del

T.S.F

PROGRAMES PER A AVUI

RADIO BARCELONA: 355 m.
(Prohibida la reproducció sense per-
missió expressa de l'Associació Nacional
de Radiodifusió. Fet el dipòsit que
marca la llei)
A les 6 de la tarda:
El Quintet "Nice" interpretarà:
"Ta bouche" (opereta), M. Ivain;
"Aux bords du Seban" (fantasia
àrab), Sallenick; "Faust" (fanta-
sia), Gounod; "Dancing moon", Au-
bry; "Maestros cantores" (fanta-
sia), Wagner.
9'00:
El Trio Biels, compost de bandü-
ria, J. B. Slanac; laud, F. Esteban;
i guitarra, G. Duch, interpretaran:
"Auras de España", Caballero;
"Huesca" (jota popular); "Glorias
del pueblo" (mosaic), Millán.
9'30:
L'humorista Ramon Portavella,
veritable fenomen de polifonia, in-
terpretarà: "Salutació i presenta-
ció", "El maestro di canto" (imita-
ció de la veu de sopran, tenor i baix)
interpretació de les frases i veus
dels cinc cantants que més populars
s'han fet al teatre: "El número sie-
te", poesia; "La muntanyena"
(cancó catalana), Narcisa Freixas.
9'50:
La tiple lleugera senyoreta Julia
Cuyas cantarà: "Manon", Masse-
net; "Barbero de Sevilla" (cavati-
na), Rossini; "La partida", Alva-
rez. Pianista acompanyant: Josep
Roma.
10'00:
Concert per l'"Orfeó Pirrenc",
dirigit pel mestre Cassià Casade-
mont; "El cant de la senyera", Mi-
llet; "La Sileta", Camellas Ribó;
"Sant Josep i Sant Joan", Pérez
Moya; "A Betlem", Casademont;
"Els ocells emigrants" (noies so-
les), Mendelsshon; "Cami del po-
ble" (sardana), Mayral; "Cancó de
caceria", Mendelsshon; "Rebecca"
(cor final de l'Oratori), César Frank
"Carme gentil" (sardana), C. Ca-
sademont. Pianista: Josep Busquets.
Solistes: Senyoreta C. Barbe. Piano
Werner.
12'30:
Radio concert.
13'50:
Cotitzacions d'obertura de cotons
(Havre, Liverpool, Alexandria).
Cotitzacions de cafè de l'Illavre.
Comunicat de Halles.
Previsions meteorològiques.
Comunicat Havas.
Cotitzacions d'obertura de Valors
a la Borsa de París.
Cotitzacions d'obertura de canvis.
16'30:
Cotitzacions de la Borsa de Co-
merç de París (blat, ordi, sucre).
Tanca de Canvis i de Valors.
Cotitzacions de metalls.
16'45:
Matinal literari.
17'45:
Cotitzacions de tanca de cotons
(Havre, Liverpool, Alexandria).
Obertura i darrera cotització de
Nova York.
Comunicat Havas.
Primers resultats de les carreres.
Extractes de la Premsa.
Conferència del doctor Andree
Galand sobre "Per la cultura física
medical".

20'30:
Darrers resultats de les carreres.
Canvis.
Tanca de cotitzacions de cotons
de Nova York.
Comunicat Havas i de Premsa.
Radiocomunicat jurídic.
21'00:
Radio concert. Festival del cine-
ma.
LONDRES: a L. O. 365 m.
13'00:
Hora oficial de Greenwich.
15'15:
Transmissió per a escoles.
16'30:
Música d'orgue retransmesa des
de Lherpnerd Bust Pavillon.
17'30:
Sessió per a nens.
18'40:
Conferència sobre Història.
19'00:
Senyal horari de Big Ben.
Pronòstics del temps.
Butlletí general de notícies.
19'30:
Quadros musicals per l'orquestra
Radio.
21'30:
Hora oficial de Greenwich.
Pronòstics del temps.
Butlletí general de notícies.
22'00:
L'orquestra.
22'25:
Tanca de l'Estació.

NOVES

L'Associació Nacional de Radio-
difusió, desitjant dedicar una au-
dició especial per als hospitals i asils
benèfics, ha obtingut de la "Cultura
Musical Popular", que dirigeix la
notable i popular compositora cata-
lana Na Narcisa Freixas, la seva va-
luosa cooperació.
Ahr es donà la primera audició
per la secció de senyoretes coope-
radores de la dita entitat que, com
saben els nostres lectors, es de-
diquen exclusivament a donar au-
dicions a asils, hospitals i centres be-
nèfics, essent d'agrair aquest acte de
filantropia realitzat per mitjà de les
emissions Radio-Barcelona prop
dels pobres malalts.
L'Associació Nacional de Radio-
difusió ha rebut de la Direcció Ge-
neral de Comunicacions l'autoriza-
ció corresponent per ampliar l'em-
issora Radio-Barcelona. D'aquí
a poques setmanes començaran els
treballs preliminars, esperant que
per la seva potència i modulació se-
rà una de les millors d'Europa. Les
proves que amb la dita estació es
realitzaren a la fàbrica de Nova York
han estat sentides a Buenos Aires i
Londres.
Radio Albó
Especialitat en aparells galena,
i aparells galena amb amplifi-
cació d'una o dues làmpares.
Layetana, 67.-Telèfon 2533 A.
Murmurs de la Selva
L'ós savi "NEY" ha adaptat el magnífic
case "HAMM"
per tal d'escoltar els radio-concerts. El
veuen enlairar? A la nostra exposició
el trobareu debutant-se amb un case
"HAMM"
C. N. E., DIPUTACIO, 290

EL DEPIILATORI d'HORLINE

disol el pèl moixí
com l'aigua disol la sal
El polvo depilatori d'Horline és
INOFENSU No perjudica, no produeix inflors ni rofors. Al
contrari de molts productes que són corrosius i provoquen
la sortida de erupcions, poden fer-ne us les persones de pell
molt delicada, sense necessitat d'crema després de l'aplicació.
ACTIU Destrueix el pèl moixí, penetra fins als arrels, i les
atrola, assolint així una ràpida depilació permanent.
Tres minuts d'aplicació són suficients per a obtenir la
caiguda del import pèl moixí.
CIENTIFIC Preparat per químics segons el recent descobri-
ments de la ciència moderna i recomanat per el cos mèdic
per la seva acció suavitant i conservació il·limitada.
AGRADABLE No fa mala olor, dona sensació de benestar i
netedat, suprimeix els desodorants. Dona a la part depilada
una blancor i suavitat incomparables.
PER A TOTES Aquest depilatori francès és conegut a tot arreu
del món, preferit per les actrius, instituts de bellesa més
famosos, i els cirurgians per a certes operacions delicades.
PRODUCTES HORLINE:
AIGUA D'HORLINE (tintura progressiva per als cabells
blancs): 6.- DEPIILATORI (actiu i inofensiu): 6.- POLVOS
(molt adherents): 2'50.- CREMA (evita les arugues): 2'50.-
AIGUA DENTÍFICA (en comprimits efervescents): 5.-
BATHOL MONTARY (sals minerals per a banys de peus): 3'50.-
SABONIL (comprimits per a regenerar el cabell): 3'50.-
Dipòsit general a Espanya:
Establiment DALMAU OLIVERES, S. A.
PASSEIG DE L'INDUSTRIA, 14.-BARCELONA

Protocol de Ginebra, un altre mitjà
per establir la seguretat de França.
Si, com és probable, el projecte pro-
posat a Ginebra ha d'ésser modificat
a conseqüència de les crítiques que
s'han formulat en nombrosos centres
i es palesa que era precisa una fór-
mula menys rigorosa per donar satis-
facció a França, seria examinada l'e-
laboració d'un altre projecte.—Ha-
vas.
Grècia demana a la S. de N.
que s'ocupi de les minories
Atenes, 12.—El Govern grec ha
demanat a la Societat de les Nacions
que s'inscrigui en el programa de la
pròxima reunió la qüestió del pro-
tocol concernent a les minories. Es tra-
ta del "protocol" greco-búlgar relatiu
a aquest assumpte.—Havas

ELS ESPECTACLES

TEATRES

Gran Teatre del Liceu

Demà, a les nou, 45 de propietat i abonament.

AIDA
pel divo Lázaro, senyores Dalmau, Besalla i senyors Damiani i Olazola. Dimarts, estrena de l'òpera del mestre WEIN-GARTNER.

L'ESCOLA DEL POBLET
i primera representació de l'òpera en dos actes

I PAGLIACCI
pel divo Galletti. A petició de nombrosos públics es donarà un cicle complet de **L'ANELL DELS NIBELUNGS** que començarà dissabte dia 21.

Teatre Català Romea

Telèfon, 3500 A
Avui, divendres, tarda, a les cinc. Per última vegada, a preus populars, la comèdia en tres actes, de gran broma.

LA PENYA ROCA
o
LA COLONIA DE L'AMPOLLA
d'En Montero. Nit, els dos grans èxits còmics

L'ASTUTA DISPESERA
i
PER NO ESSER TRETZE
tres hores de rialles contínues. Butaques a dues pessetes. Demà, tarda, extraordinària representació de

LA VENTAFOS
nova presentació i nova apoteosi. Nit, **Associació de Mercers**, **LA VENTAFOS**

de formidable èxit, i la divertida comèdia
EL TRUC DEL Sr. SANYULS
Diumenge, a dos quarts de quatre: **LA VENTAFOS**. A dos quarts de sis, programa de gran broma. **L'ASTUTA DISPESERA** i **PER NO ESSER TRETZE**. Nit, **LA VENTAFOS** i **EL TRUC DEL SENYOR SANYULS**. Es despatxa a comptaduria.

ELDORADO

FUNCIONS DE GRAN GALA
MERCÈ SERÓS
CONSOL HIDALGO

TEATRE TIVOLI
Companyia de sarsuela i òpera
LA MES GRAN D'ESpanya
Director artístic:
EL MESTRE PAU LUNA

Avui, divendres, grans funcions a honor i benefici de l'eminent tenor **EMILI VENDRELL**

Tarda:
ACTE DE CONCERT
Acte primer de **LA GAVIOTA**
Acte primer de **LA JOVEN TURQUIA**
Nit:
Acte segon de **LOS GAVILANES**
Acte primer de **LA GENERALA**
Acte segon de **DONA FRANCISQUITA**

Dissabte, tarda i nit, i diumenge, tarda i nit, grans òperes.
Es despatxa a Comptaduria i al despatx de revenda de localitats, Plaça de Catalunya, 9.

TEATRE NOVELTATS

Gran companyia de comèdies de **MATILDE MORENO**, dirigida per **F. GOMEZ HIDALGO**.

Avui, divendres, tarda, a les cinc, matíneo a preus populars. Butaca amb entrada, 250 pessetes; entrada general, 60 cèntims. La grandiosa comèdia en tres actes i en prosa, original de Carles Arniches i Joaquim Abat

LA VENA DE ORO
èxit personal de **MATILDE MORENO**. Demà ne hi haurà funció per donar lloc al tradicional ball de disfresses **AURIGEMMA-CANADÀ**.
Diumenge, tarda i nit, **LA VENA DE ORO**
Es despatxa a comptaduria.

OLYMPIA

Ultima setmana d'actuació de la Companyia Lombardo-Caramba
AVUI, DIVENDRES
NIT, A LES DEU
Segona representació de l'òpera en tres actes, de fama mundial.

CREMA DI ONIO
(La presidenta)
creació personal de la cèlebre **AGNES LIDELBA**.
Demà, dissabte, nit, funció extraordinària a honor i benefici del genial actor còmic **ALFRED ORSINI**.

Programa:
Primer acte de **LA DANZA DELLA LIBELLULE**. Seon acte de **MADAME POMPADOUR**. Primer acte de **SOUGHIZZA**. Simfonia **ORSIMFONIA**, dirigida per **ORSINI**.

Diumenge, tarda i nit: **Dues funcions extraordinàries**, últimes a Barcelona, de la notabilíssima companyia **LOMBARDO-CARAMBA**.
CREMA DI ONIO
(La presidenta)
òpera de fama mundial, extraordinària creació d'**AGNES LIDELBA**.

Duets per **AGNES LIDELBA**

ALFRED ORSINI
Concert a la tarda, pel notabilíssim tenor **Artur Mas**. "Recondita harmonia" (Tosca); "La donna è mobile" (Rigoletto); "Romanza" (Dofa Francisquita). A la nit, pel tenor dramàtic **LUIGI ABRATE**, romansa de "I pagliacci" i cançó original.

Es despatxa a comptaduria per a totes les funcions anunciades.

Preus: Butaques a 5 i 3 ptes. Seients a 2 ptes. Entrada general, 0'60 (impostos inclosos).
Línies de tramvia que porten a l'**OLYMPIA**: Números 29, 31, 32, 57. Autònibus: Sant Andreu-Drassanes. (Línia Q.)

TEATRE APOLO-PALACE

Companyia de **LA CIGALE** de París, dirigida per **MAX VITERBO**

Avui, divendres, a les deu de la nit. L'espectacle de moda, la revista de les dones formoses i de les elegàncies. Fastuosa presentació. La cosa mai vista al Paral·lel. La cèlebre "revue" parisenca

Tu perds la boule

Grandios èxit de l'insuperable conjunt artístic. Camille Bos, ballarina de l'Òpera de París; E. Riccaux, ballari de l'Òpera. Suzy Bremeuse, creadora a París de "La pantoufle de Gendrilla". J. Ryder Morris, Lita Due, Valda, Marcelle Maury, Paulette Amy. Cent artistes. Sis cents vestits. Preus populars: Butaques a cinc pessetes; entrada general, una pesseta. Sols per pocs dies. Demà, tarda i nit.

TU PERDS LA BOULE
Es despatxa a comptaduria

Teatre Barcelona

GRAN COMPANYIA DE COMEDIES SELECTES
CARME COBESA
CARMETA OLIVER COBERA
ALEXANDRE MAXIMINO
Director artístic: **Frederic Oliver**

Avui, divendres, Tarda, a un quart de sis. Funció organitzada per la Junta i Patronat de les escoles gratuïtes del Centre Parlenon. El divertit entremès

A LA LUZ DE LA LUNA
La novella escènica en tres actes, de Gregori Martínez Sierra.

EL SUENO DE UNA NOCHE DE AGOSTO
Nit, a un quart d'onze. Primer divendres blanc. Funció organitzada per l'Associació Escolar Tradicionalista de Barcelona. La formosa comèdia en tres actes, de Gregori Martínez Sierra.

PRIMAVERA EN OTORO
Demà, dissabte, tarda, **PRIMAVERA EN OTORO**
Nit, benefici de la primera actriu
CARME COBERA
Estrena a Espanya de la comèdia en tres actes, de G. Forzano, traducció de Salvador Vilaregut.
LISES DE ORO

Teatre Català Romea

ASSOCIACIO DE MERCERS
Demà, nit,
LA VENTAFOS

EL TRUC DEL Sr. SANYULS
Es despatxen vals: Cooperativa de l'Associació, Girtil, 5, principal. Telèfon 2102 A.

ELDORADO

COLISEU DE VARIETATS

Avui, divendres, tarda, a tres quarts de cinc. Nit, a tres quarts de deu.

Extraordinari esdeveniment artístic

Tercer dels cinc dies de **GRAN GALA** amb la cooperació de les eminentes artistes

MERCÈ SERÓS

CONSOL HIDALGO

Els èxits del dia:
Formós festival: Colossal programa

Projecció de la graciosa sèssima pel·lícula

VIRGINI, PINTOR

DE PARETS

Debut de l'enigmàtic

ONESTER

el xinès plegable

LES FERRARIS

acrobates

THE GUSTINOS

barristes còmics

ADELINA DURAN

ballarina

BALLET RUSSE

ELTZOFF

direcció de **MM. Eltzoff & Wittenberg**

MERCÈ SERÓS

la qual, trobant-se accidentalment a Barcelona, acabant l'estudi del nou repertori per reemprendre la seva "tournée" per l'estranger, ha accedit amb goig a prendre part en aquestes funcions, aprofitant l'avinentesa per oferir al nostre públic algunes primícies.

La formosa i notable cançonista

CONSOL HIDALGO

Nou i interessant repertori. Gran presentació. Dissabte i diumenge: "Els grans festivals".

SERÓS-HIDALGO

CARNAVAL 1925

TEATRE NOVELTATS

FESTIVALS AURIGEMMA
Demà, dissabte, 14 de febrer
SEGON BALL DE MASCARAS
ROSA

Dijous gras, a la tarda
ENTAMEN INFANTIL
Localitats: Casa Aurigemma, Ferran, 53, i a la taquilla del teatre.

CINEMES

Gran Teatre Comtal i Gran Cinema Bohèmia

Avui, divendres, tarda i nit, colossals programes. Cinc èxits. Les divertides pel·lícules **Petit belisve** i **Virgínia** complen de pocs dies formoses comèdies. La veu de la dona i rialles i llàgrimes, i primera jornada de la grandiosa sèrie **Els fills de París** o **La novella d'una obra**

Diumenge que ve, a la sessió de la nit, estrena del film extraordinari **Manon**

Aristocràtics KURSAAL I SALÓ CATALUNYA

Els predilectes de les famílies distingides
Orquestrina **Gué i Santet Torronte**

Avui, divendres, moda selecta. El més colossal èxit de la Metro Capitòlio. **LA GERMANA BLANCA**, en la qual l'eximia protagonista **Lillian Gish** fa del seu paper una creació tan perfecta que els més exigents crítics l'han qualificat d'insuperable. **LA GERMANA BLANCA** és una obra d'amors sublims i sacrificis heroics. **LA GERMANA BLANCA** té moments de veritable emoció amb l'extraordinària activitat del Vesubi. **LA GERMANA BLANCA** ens dona a conèixer que enmig de tantes misèries humanes hi han encara cors i ànimes de pura immaculada, capaces de les més grans abnegacions. Completen el programa: **Motellari Fox**, **Cure a casa**, drama americà. **Cases barates**, de molt riure.

Nota: Avui, divendres, de sis a vuit es despatxaran butaques numerades per a la sessió especial de diumenge.

Monumental - Pedró Walkyria

Avui, divendres, èxits: "El gran programa". Programa **Auria Especial**: **Monopoli** de **James**, per **Richard Talmage**; **El cant de l'amor triomfant**; **El telefonista**, per **Billy West**; **L'últim dia de la vida**; **Estudiant Universitari**.
Diumenge que ve, nit, estrenes: **Monopoli** de **James**, per **Richard Talmage**; **El cant de l'amor triomfant**; **El telefonista**, per **Billy West**; **L'últim dia de la vida**; **Estudiant Universitari**.

Teatres Triomf i Marina i Cinema Nou

Avui, divendres: **Els tres d'ors**, **Els dos secrets**, **El sacrifici de Geylon**, **L'escala de la mort**, **El botí dels pirates**, sèssima jornada, **La Mare de Déu de les Rosas**.

Diana - Argentina
Excelsior

Avui, divendres: Primera jornada de **Els fills de París**, **La veu de la dona**, **Rialles i llàgrimes**, **El perill bolxevista**, **Virgínia** campió de polo.

SELECCIONS CAPITOLIO

Èxit categòric, incomparable, de **LILLIAN GISH** en **La germana blanca**

No perdeu l'oportunitat de veure aquesta suprema concepció cinematogràfica que s'exhibeix avui als Salons **Kursaal i Catalunya**

PATHE CINEMA

SALÓ REINA VICTORIA
Orquestrina **LIZOANO**

Avui, divendres: Èxit sorollós de la grandiosa superproducció **Loew-Metro**, de gran espectacle, **L'ILLUSTRACIÓ DE LES PERLES** portada a la pantalla pel cèlebre director **Ralph Ince**, amb la col·laboració dels famosos **Germanys William**, presentant-se per primera vegada el fons de la mar amb el moderníssim sistema **tecnològic**, magistral interpretació de **Mary Mac Laren** i **Jeanne Toley**.

Completen el programa: **Un artista del toro**, còmica, per **Trompador**. **Volant cap a l'amor**, comèdia per **Douglas Mac Lean**.

Molt aviat, estrena de la preciosa comèdia **LLAVIS ROJOS** per la ingènua **VIOLA DANNA** i el simpàtic **TOM MOORE**.

Cinema Princesa

Via Layetana, número 14
Telèfon 1374 A

Avui, divendres, extraordinari programa, tot estrenes: **Dorothy Vernon**, obra d'art dividida en dues jornades, projectant-se la segona i darrera, per la reina de la pantalla, **Mary Pickford**. **Hollywood**, grandiosa i colossals cines interpretada per 40 estrelles de la pantalla. **El nau**

ROCALLA J. ESTEVA I C

Portal de l'Àngel, 1 i 3, principal
Planxa ondulada
120 x 75 centímetres
185 x 114 "
250 x 114 "
PLAQUES de 40 x 40 cm.
Pisarra artificial per a teulades -- Materials armats amb amiant exclusivament
El material més econòmic per a construir tota mena de teulades

Josep Sauleda

Fàbrica de lones, lonetes i teles per a espadenyes
Sant Pol de Mar (Barcelona)

VICHY CATALA

DIGESTIVA EXCELENTE PARA MESA

LA HERNIA

Curada per 50 ptes

DEBILITAT SEXUAL

Curació ràpida de la impotència, debilitat i vellos prematura amb l'antiga i renomada **POMADA FORTIFICANT**, de **Rodriguez de los Alcos**. És intensiva i produeix un efecte meravellós a la primera fraga. Empra-la anticipadament evita el contagi de tota mena de malalties perilloses, evitant infelicitat per als maritons que no tenen fills. Dos pessets pot a totes les principals farmàcies i drogueries d'Espanya i Amèrica. A Barcelona: **Via de Salvador Alenda**, passatge del Crèdit, 4; **Vidal i Ribas**, Montzà, 21; i **Segalà**, Rambla de les Flors, 14. — A l'estranger: **Sra. E. Durán**, S. de G. Tetuan, 9 i 11, Madrid.

MENSTRUOL

Arregla menstruacions difícils

Fascó 5 ptes. - Farmàcia **PARADELL** - Comte Asato, 28

Petits Anuncis Classificats

a 0'50 pessetes les deu primeres paraules i a 0'10 per cada una d'excés

DEMANDES DE TREBALL

CAMIONETA 1 i 1/2 tones, per a transportar materials, a partir, d'octubre mig dia. Passatge de la Via, 2 i 0. P. N. Telèfon 665 S. M.

COMPRES

PAPERETES "Montepio". Joles, gueros. Es compta. Rambla del Centre, 30, entresol.

VENDES

CAIXES cabells, gran seguretat, des de 50 pessetes. Mallorca, número 100, interior.

TAPISOS pintats. La casa més important en tapissos religiosos. Exposició permanent de quadres a l'oli, gravats, litografies, etc. Fabricació de marcs i mobles. No s'accepten canvis. Carrer de la Pau, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

NOBLES Liquidació. Despatx amador, menjador, matallons, vaixelles, armari de llum, lavabos, taules d'escriure, paraigües, guarda-robes, trestos para i molts d'altres, barcelonins. Cal·labria, 50, T.

PIANO veu, 200 pessetes. Carrer de la Pau, 200, entresol.

PER DISSOLUCIO

de Societat

és traspassa en bones condicions important indústria establerta. Si hi ha garantia es concediran facilitats en el pagament

Ocasio Unica

per a emprar bé el capital. Ofertes per escrit a número 1895, Rambla dels Estudis, 6

anuncis